

Ulusal Sorun, Kürt Ulusunun Ezilmesi ve Gerçek Kurtuluş Üzerine

Yeni Komünizm Kolektifi Çalışma Grubu

Ulusal Sorun, Kürt Ulusunun Ezilmesi ve Gerçek Kurtuluş Üzerine

Yeni Komünizm Kolektifi Çalışma Grubu

Ocak 2022

Giriş:

Türkiye Cumhuriyeti'nin tarihi aynı zamanda ezilen ulusların ve azınlıkların boğazlanmasının da tarihidir. Ezilen ulusların ve azınlıkların gadre uğratılması acımasız baskı ve sömürüye maruz kalması bu sistemin yapısına ve işleyişine içkindir. Sadece yakın dönem tarihine kısaca bir göz attığımızda söylediklerimizin abartı olmadığı görülecektir:

Roboski Katliamı: 28 Aralık 2011 Türk savaş uçakları, 34 Kürt köylüsünün bedenini bombalarla paramparça etti.

Paris Suikastı: 9 Ocak 2013'de, MİT'in örgütlemesi sonucunda Kürt siyasetçileri Sakine Cansız, Leyla Şaylemez ve Fidan Doğan suikast ile katledildi.

Suruç Katliamı: 20 Temmuz 2015'de Rejimin beslediği, göz yumduğu ve dönem dönem kendi "kirli işleri" için kullandığı Daesh uzantılı cihatçı köktenci dinciler, Rojava'da çocuklar için çocuk parkı ve kreş yapmak isteyen çoğunluğu genç 34 devrimciyi öldürdü.

Sur, Cizre, Nusaybin "Hendek Direnişi" ve Katliamı: Devletin, Kürdistan'daki bir fiil baskı ve saldırılarına meşru bir şekilde karşı gelen gençlerin "öz yönetim" ilan etmesinin ardından ve bölgede devletin otoritesinin sarsılması sonrasında, Kürt gençleriyle faşist rejimin kolluk güçleri arasında yaklaşık 7 ay süren çatışmalarda resmi rakamlara göre 3548 insan katledildi. Sokak ortasında vurulan sivil insanların cansız bedenlerinin aileleri tarafından alınmasına dahi izin verilmedi.¹ Yine bu bölgelerde yaşayan 10 binlerce insan sürgüne gönderildi.

Ankara Katliamı: 10 Ekim 2015'de birçok sivil toplum örgütünün ve siyasi partinin çağrısıyla Ankara Garı önünde gerçekleşen Barış Mitingi'nde, Daesh uzantılı cihatçı köktenci dincilerin intihar saldırısı sonrasında 107 kişi hayatını kaybetti ve 500'den fazla insan yaralandı. Olay yerine gelen polisler yaralılara gazla müdahale etti!

Gaziantep Katliamı: 20 Ağustos 2016'da Şahinbey'de sokakta gerçekleşen bir Kürt düğününe, yine cihatçı gericiler tarafından düzenlenen saldırıda 59 kişi katledildi.

Newroz Katliamı: 21 Mart 2017 Newroz'unda, polis sokak ortasında Kemal Kurkut'u göz göre göre kurşunladı. Kemal'in katliamına yürekleri dağılayan 8 fotoğraf karesi tanıklık etti! Fotoğrafı çeken gazeteci polis tarafından ölümle tehdit edildi!

Sakarya: 16 Aralık 2018'de Kürtçe konuştuğu için sivil faşist bir saldırgan tarafından güpegündüz öldürülen Kadir Sakçı ve yaralanan oğlu Burhan Sakçı. Kürtçe konuşan baba ve oğula "Siz Kürt müsünüz, Suriyeli misiniz?" diye soru soran insanlık düşmanı faşist, baba ve oğlun "Evet Kürdüz" demesi üzerine "Zaten sizi sevmiyorum!" diyerek belindeki tabancayı çıkarıp ateş etti. Baba olay yerinde yaşamını yitirdi.

¹ <https://t24.com.tr/haber/cenazesi-7-gun-yerde-kalan-taybet-ananin-evinde-kara-bayram,348586>

“Normalleştirilen” Tecavüz ve Taciz: 18 yaşındaki genç bir Kürt kadınına Uzman çavuş Musa Orhan tarafından 20 gün alıkoyularak, yapılan işkence ve tecavüz! Musa Orhan, hiçbir ceza almadığı gibi hem hakim sınıflar tarafından korunmuş hem de faşist şoven kitleler tarafından takdir edilmiştir.

HDP’ye Yönelik Silahlı Saldırı: HDP’nin İslamcı-Türkçü faşist rejim tarafından sürekli hedef gösterilmesinin sonucunda, HDP’nin İzmir İl Merkez Bürosuna yönelik silahlı saldırı sonucunda Deniz Poyraz yaşamını yitirdi.

Son 10 yıldır Kürt Ulusuna yönelik yapılan baskı ve katliamlar, yukarıda aktardıklarımızın sadece küçük bir kısmıdır. Kürt Ulusunun baskı altına alınması, inkar ve asimilasyonu için yapılan saldırıların boyutu daha geniş ve derin boyuttadır. Buna Kürdistan’ın Güney ve Batı bölgelerinde sürdürülen işgaller ve Kürt ulusuna yönelik korkunç savaş suçları da dahildir. Bu durum Türk hakim sınıfların Kürt Ulusuna dair baskı ve sömürsünün “sınır” tanımadığına dair çarpıcı bir örnektir!

Bu yazı toplumda sürekli olarak kanayan bir yaraya, Kürt Ulusal Sorununa, bunun kaynağına, nedenlerine ve nasıl cereyan ettiğine ilişkin güncel bir ışık tutmanın ihtiyacı sonucunda ortaya çıkmıştır.

Revolution gazetesinin özel dosyası olan “Siyahi Halkın Ezilmesi, Bu Sistemin İşlediği Suçlar ve İhtiyacımız Olan Devrim” belgede de söylendiği üzere:

“Eğer ağırlı bir durumda doktora giderseniz, size semptomlarınızı anlatmanızı isteyecektir. Eğer iyi bir doktorsa sizi sadece birkaç ilaç yazıp geri göndermez, sorununuzun sebebini, neden ortaya çıktığını anlamaya çalışır. Birkaç test ister ve sonrasında başka şeyler de yapar. Semptomlarınızın ne zaman başladığını sorar. Aile geçmişinizi inceler, ebeveynleriniz ve onların ebeveynleri hakkında sorular sorar. Biz de aynen bunu yapacağız.”²

Yazımızda izleyeceğimiz yöntem, problemi tesis etmek için kaynağına inmek ve bugün nasıl vuku bulduğuna bakmak olacaktır. Ayrıca Ulusal Soruna ilişkin toplumun ileri kesimleri arasındaki düşünüş biçimlerine, onların yöntem ve yaklaşımlarına daha derinden bakmak ve bilimsel bir analize tabi tutmak bu çalışmamızın diğer bir saçı ayağı olacaktır.³

² Siyahi Halkın Ezilmesi, Bu Sistemin İşlediği Suçlar ve İhtiyacımız Olan Devrim,

<https://yenikomunizm.com/siyahi-halkin-ezilmesi-bu-sistemin-isledigi-suclar-ve-ihtiyacimiz-olan-devrim/>

³ Bu çalışmada esasta, 4 parçadan biri olan Kuzey Kürdistan (Bakurê Kurdistanê) üzerinde durulacaktır. Kürdistan üzerine kapsamlı bir çalışma önümüzdeki dönem için sorumluluklarımız arasındadır! Zira her bir Kürt bölgesindeki değişiklikler birbirini olumlu ya da olumsuz etkilemektedir. Bu yüzden Kürdistan resminin daha geniş görülebilmesi gerekmektedir.

İçindekiler:

A) Günümüzü Anlayabilmek ve Geleceği Dönüştürebilmek İçin Geçmişe Işık Tutmak

- 1) Osmanlı Döneminde Uluslara Bakış
- 2) Osmanlı'nın Çözülüşü, Ulus Devletçilik
- 3) Türkçülük ve Türk Devlet Tezleri
- 4) "Milli Kurtuluş" Savaşı ve Lozan Anlaşması
- 5) 1923-1938 - Kürt Ulusunun Kanla Bastırılması: İmha, İnkâr ve Asimilasyon
- 6) Hakim Sınıf Şovenizminin Tezleri Olarak Türk Tarih Tezi ve "Güneş Dil Teorisi"
- 7) Toplu Kırımlar Sonrasında Kürt Ulusal Hareketi ve Hakim Sınıfların Baskısı
- 8) Türkçü-İslamcı "Yeni Osmanlıcılık" ve Kürt Ulusal Kırımının Devamı

B) Ulusların Ezilmesini Ortadan Kaldırmak: Devrim Tek Gerçek Çözümdür

- 1) Uluslar ve Ulus-Devlet Ortadan Kalkmadı!
- 2) Bir Kez Daha UKKTH Nedir?
- 3) Din Ezilenleri Kurtarmaz, Kölelik Zincirlerini Pekiştirir!
- 4) "Toplumsal Sözleşme" Çıkamaz Bir Sokaktır!
- 5) Uluslar Arasında Tam Hak Eşitliğine Dayalı Sosyalist Bir İktidar

C) Reform Değil, İhtiyacımız Olan Kurtuluş Gerçek Bir Devrimdir!

A- Günümüzü Anlayabilmek ve Geleceği Dönüştürebilmek İçin Geçmişe Işık Tutmak

1) Osmanlı Döneminde Uluslara Bakış

Modern ulus kavramı ve buna bağlı olarak ulus-devlet anlayışı kapitalizmin şafağında ortaya çıkmıştır. Kapitalist sınıfın üretim ilişkilerinde belirleyici olması, pazarların birleştirilmesi ve merkezileştirilmesi bunun için merkezi bir devlet aygıtı, padişahın ya da ağanın “çıkarlarını” temsil eden bir yapılanma yerine “tüm halkın çıkarlarını” adı altında halk kitlelerinin birleştirilmesi, bunların gerçekleştirilebilmesi için ortak coğrafi birlik, kültürel birlik ve dil birliğinin sağlanması, pekiştirilmesi ve güçlendirilmesi ulusların ortaya çıkmasının temellerini oluşturmuştur.

Osmanlı İmparatorluğu -daha sonradan Osmanlı Devleti-⁴, teokratik bir rejime dayalı, feodal (sonradan yarı-feodal) bir örgütlenmeydi. Osmanlı’da millet (ulus) anlayışı Müslüman olanlar ve gayri Müslümanlar için kullanılan bir kavramdı. Bu anlayışa göre Osmanlı toprakları üzerinde yaşayan Ermeniler, Rumlar, Yahudiler Osmanlı milletinin parçası değildiler. Bu halklar Osmanlı üst kimliğine tebaalardır. Osmanlı sürecinde çok dilli ve çok kültürlü olma özelliğini Müslüman olmayanlara yönelik zaman zaman yükselen yoğun baskıya rağmen sürdürmüştür.

Kürtler çoğunlukla Müslüman (aynı zamanda, Alevi, Hristiyan, Yezidi) olmalarından ötürü Osmanlı tarafından “Müslüman millet” olarak görülüyordu. Kürtler kendi topraklarında nispi özerkliklere sahipti, bir dönem 16 Mirlik (Beylik) oluşturmuşlardı. Yaşadıkları bölgeler Kürt bölgesi olarak (Kürdistan) tanınıyordu, dillerinin konuşulması ve kültürlerinin yaşanması yasaklanmamıştı. Birçok Osmanlı belgesinde Kürdistan resmi olarak da tanınmıştır.⁵

2) Osmanlı'nın Çözülüşü, Ulus-Devletçilik

“Modern kapitalizm, Avrupa’da şehirlerdeki tüccar sınıfın -yani yeni yükselişe geçen kapitalistlerin- yani *burjuvazinin*, topraklarından sürülen köylüleri ve bu kapitalistler için çalışmaktan (ve sömürülmekten) başka çaresi kalmayanları sömürdükleri atölyeler kurmaya başlamasıyla ortaya çıktı. Bu modern *proletaryanın* embriyosu idi: Başkası için çalışmak dışında hayatını sürdürme yolu olmayan, insanların kolektif biçimde çalışmasını gerektiren süreçlerde maaş için çalışan bir insan sınıfı. Erken dönem kapitalistler, tıpkı kendi soylarından gelenler gibi, üretilen ürünlerin sahipliğini üzerlerine alarak bu ürünleri satarlardı ve proletaryalara sadece yaşamlarını sürdürebilecekleri kadar maaş vererek gelir elde ederlerdi.”⁶ Avrupa’da gelişen burjuva sınıf, 18. ve 19. yüzyıllarda ardı ardına gerçekleştirdiği burjuva devrimleri ile feodal üretim ilişkilerinin ve düşüncesinin çözülmesi ve kapitalist üretim

⁴ Küçük bir derebeylikten İmparatorluğa dönüşen Osmanlı, merkezi güçlü devletlerin ortaya çıktığı Ulus-devletleşme sürecinde, Osmanlı İmparatorluğu statüsünden Osmanlı Devleti statüsüne geçmiştir. Biz yazımız içerisinde bir “dönem” tartışmasına girmemek için çoğu yerde sadece “Osmanlı” demeye devam edeceğiz.

⁵ Osmanlılar için kendi yararlarına bu durumu değerlendirerek kabullenirler. ' 1514'de Osmanlı yönetimiyle 23 Kürt Beyliği arasında yapılan anlaşma şöyleydi:

"1- Osmanlı yönetimine bağlı olarak Kürt Emirliklerinin özerkliklerini korumak, 2- Kürt Emirliklerinde de yönetim babadan oğula geçerek sürecek, eskiden beri yürümekte olan yöntem yürürlükte kalacak ve bu konuda ferman Padişah'tan çıkacak, 3- Kürtler, Türklere bütün savaşlarda yardım edecekler, 4- Türkler de Kürtleri bütün dış saldırılardan koruyacaklar, 5- Kürtler, devlete verilmesi gereken her türlü vergiyi ödeyecekler. 6- Bu andlaşma Sultan Selim ile ona boyun eğen Kürt Emirlikleri arasında yapılmıştır." (M. Emin Zeki, Kürdistan Tarihi, sf: 92-93, Komal Yayınları)

⁶ Siyahi Halkın Ezilmesi, Bu Sistemin İşlediği Suçlar ve İhtiyacımız Olan Devrim

ilişkilerinin gelişiminin hız kazanması ve diğer uluslar üzerinde oluşturduğu güçlü etki alanları gibi dünya sahnesinde çok önemli ve köklü değişikliklere neden olmuştur.

Kapitalizmin gelişmesi ve buna bağlı olarak Ulusçuluğun ve Ulus-devletçiliğin yükselmesi, Osmanlının sömürgesi altında bulunan bölgelerde de hızla yayılmasına ve ulusal kurtuluş hareketlerinin doğmasına neden olmuştur.

Osmanlı, bu çözülmenin önüne geçebilmek için Osmanlıcılık üst kimliğini ileri sürmüştür. Osmanlıcılık üst kimliğinde, imparatorluk sınırları içerisinde yaşayan tüm halkların (Ulah, Bulgar, Boşnak, Tatar, Türk, Çerkez, Durzi, Rum, Acem, Arap, Sırp, Kürt, Gürcü, Yahudi, Laz) eşit olduğu savunulmuş, yalnızca Osmanlı üst kimliğinin eşitliği sağlayabileceği ileri sürülmüş ve böylece imparatorluğun sınırları içerisinde ulusların ayrılık hakkı (kendi kaderini tayin hakkı) gasp edilmiştir.

Balkanlarda ulusların bağımsızlık talebiyle ortaya çıkması ve bağımsızlıklarını kazanabilmesi, Osmanlı'nın gerileme ve çözülme sürecine doğru sürüklenmesiyle paralel gitmiştir. Bağımsızlığını kazanan ulusların gayri Müslüman olması, Osmanlının bu süreçte (esasını II. Abdülhamit Dönemi⁷ oluşturan ama sadece bununla sınırlı kalmayan) milliyetçiliğe karşı İslam Birliği (Ümmetçilik) düşüncesini ileri sürmesine neden olmuştur. Böylece Osmanlı Devleti sınırları içerisinde kalan Müslüman olan Ulusların kendi kaderini tayin hakları bir kez daha gasp edilmiştir.

İslam Birliğinin istenildiği gibi gitmemesi ve Arap coğrafyasında ulusal kurtuluş mücadelelerin başlaması, Ermeni Ulusunun örgütlülüğü ve Kürdistan'da zayıfta olsa Ulusal bilincin ortaya çıkması, 1900'lı yılların başında Türkçülük düşüncesinin Osmanlı içerisinde güçlenmesine neden oldu. Türkçülük, "Osmanlıdan kalan toprakların korunması" için yeni ideolojik tutkal rolünü oynadı.

3) "Türkçülük" ve Türk Devlet Tezleri

Türkçülük, bir ulus olarak Türklerin himayesi altında bir Türk devletinin tesisi, Osmanlı'nın son dönemine damgasını vurmuştur. Türkçülük ideolojisi, Batıda ulusalcılığın ve ulus-devletlerin yükselmesi sonrasında, doğuda Arap milliyetçiliğinin güç kazanması ve ulusal kurtuluş mücadelelerinin başlaması, Ermeni ulusunda kabaran ulusalcılık duyguları ve Kürt Ulusal düşüncelerinin zayıf da olsa Kürdistan'da görülmeye başlamasına paralel olarak Osmanlı da hâkim hale gelmiştir.

2. Meşrutiyetten sonra, Jön Türklerin devamı olan İttihat ve Terraki'nin iktidar olması "hasta adam" Osmanlının kalan "toprakların" savunulması için Türkçülük tezleri daha hakim hale gelmeye başlamıştır. İttihat ve Terakki, ilk dönemler "İslam Birliği" düşüncesini komple ekarte etmemiş, Ermeni

⁷ Burada belirtmek gerekir ki, Abdülhamit'in yalnızca "Kürtleri ve Arapları kendi sınırları dahilinde tutabilmek için" İslamcılığa başvurduğu görüşü yanlış olacaktır. Abdülhamit, tüm dünyada ilerlemekte olan burjuva düşüncesine, devlet işleri ve din işlerinin ayrılmasına, seküler düşünceye, rasyonalizme ve aydınlanmacılığa da alternatif bir model olarak İslam Devleti fikrini savunmaktadır. Yine de bu "İslam birliği", Kürtlerin ve Arapların bir ulus olarak ayrı bir devlet altında örgütlenmesinin önünde güçlü bir engel oluşturmuştur.

Ulusunun olası bir bağımsızlık talebini ezebilmek için, Kürt ulusunu yanında tutmayı hedeflemiş ve bu konuda “başarılı” da olmuşlardır. “Müslim” ve “gayrimüslim” ayrımı, Türkçülük ideolojisinin ilk çıkış ve gelişim yıllarında, Osmanlı’nın korunması için bir “can simidi” rolü oynamaya devam etmiştir. **“İslam Birliği” ve “Türkçülük” ideolojisi birbirinden Çin Seddiyle ayrılmadığı gibi, Türk hakim sınıflarının çıkarlarını korumak üzere “çifte koz” olarak kullanılagelmiştir.**

Türk hâkim sınıfları, Balkanlardan Ortadoğu’ya kadar büyük toprak kayıpları yaşanmasının sonucunda, 1. Dünya Savaşının ortaya çıkardığı koşullarla birlikte Batı Ermenistan’da gelişen ulusal kurtuluş mücadelesinin bastırılmasına yoğunlaşmıştır. Bir zamanlar Abdülhamit’e karşı Ermeni Taşnak Partisi ile ittifak yapan İttihat ve Terakki, “Anadolu’nun muhafazası” ve “Türkleştirilmesi” hedefiyle, Ermeni Soykırımını başlatmıştır. “Ermeni tehlikesi” kozu, Kürtler ve diğer azınlık Müslümanlara götürülerek, bu durumun bir “tutkal” görevi görmesi sağlanmıştır. Ayrıca Kürtlerin “Ermeniler Kürdistan’ı alacak” kaygıları -ki tek motivasyon bu da değildir; bu süreçte İslam da ideolojik bir faktör olarak temel ve güçlü bir rol oynamıştır- Türk hâkim sınıfları tarafından ezelden beri bilindiği için, Kürt feodallerini ve şeyhlerini kendi taraflarına çekebilmek açısından da kullanılmıştır.

“19. yüzyıl sonlarında -1891 yılında- kurulan Hamidiye Alayları, böl-yönet politikasının en önemli uygulamalarından biridir. Hamidiye Alayları’nın kuruluşuyla hem Kürtlerle Ermeniler arasındaki çelişkiler hızlandırılmış, hem de Kürtlerin kendi aralarındaki çelişkiler derinleştirilmiştir. Hamidiye Alayları genel olarak Osmanlı Devleti’ne bağlı kalmış Mirlerden ve yeni yeni oluşan ağa ailelerinden, aşiretlerden meydana getirilmiştir.”⁸

Hamidiye Alayları’nda da kendisini gösteren ve temelini oluşturan “İslam Birliği” tutkalı, 1915’de başlayan Ermeni Soykırımının da itici gücü olmuştur. Ermeni Soykırımı 20. yüzyılın ilk soykırımıdır ve resmi olmayan rakamlara göre 1.2 ile 1.8 milyon arasında Ermeni’nin sistematik katli ile sonuçlanmıştır. **Bu soykırım, Osmanlıdan Türkiye Cumhuriyeti’nin inşasına geçişte kurucu rol oynamıştır.** 1915-1923 arasında, Türkiye sırasıyla “Müslümanlaştırılmış” ve ardından “Türkleştirilmiştir”. Azıllı bir anti-komünist polemik yazarı olan Hüseyin Cahit Yalçın şu sözleriyle toplumun genel duygu ve düşüncesini özetlemektedir: **“Ermeni tehcirini düşünüp yapanlar, bununla Türkiye’yi kurtarmışlardır.”**⁹

Ermeni Soykırımı’nın bir adımı “Anadolu’nun Türkleştirilmesi” ve olası bir Batı Ermenistan’ı engellemek iken, diğer bir adımı ise Ermenilerin mal varlıklarının -ve tabii ki büyük şehirlerde yaşayan Rum burjuvazisinin ve sonrasında Yahudi burjuvazisinin- Türk burjuvaları ve toprak ağaları tarafından ele geçirilmesidir. Böylece zayıf olan Türk burjuvazisi güçlenmiştir ve yeni gelişmekte olan kapitalist ilişkiler

⁸ Beşikçi İ., *Devletler Arası Sömürge Kürdistan*, İsmail Beşikçi Vakfı Yayınları, 2013

⁹ Akçam T., *İnsan Hakları ve Ermeni Sorunu İttihat ve Terakki’den Kurtuluş Savaşına*, İmge Kitabevi Yayınları, 2014

için “ortak pazar” yaratabilmiştir. Türkiye’de uluslaşmanın, ulus-devlet yaratmanın temellerinden biri de böylece Ermeni Soykırımı ile ve Rumların mallarına el koyularak atılmıştır.

Peki tüm bunlar neyi ifade etmektedir? **Tüm bu yaşanan dehşetler bu ülkenin nasıl ve hangi zeminden kurulduğunun fotoğrafını bize sunmaktadır.** Tekrar etmek gerekirse, Osmanlı’dan kalan toprakların korunabilmesi için, İttihat ve Terakki kadroları -ki ezici çoğunluğu Türkiye Cumhuriyeti’nin kurucu kadrolarıdır- ilk başta “Panislamizm’i” öne sürmekte ve Ermenilerin soykırımından sonra Türkçülük tezlerini “tutkal” olarak kullanmaktadırlar.

4) “Milli Kurtuluş” Savaşı ve Lozan Antlaşması

Birinci emperyalist paylaşım savaşından yenilgiyle çıkan İttifak Devletlerinden olan Osmanlı, büyük bir kriz ile karşı karşıya kaldı. Türkiye ve Kürdistan topraklarını yeniden pay eden işgalci emperyalist güçlere karşı bir “milli kurtuluş hareketi” başlatılmıştı.

İbrahim Kaypakkaya yoldaşın da söylediği üzere; “Milli Kurtuluş Savaşı’nın önderliği, ta başından itibaren İttihat ve Terakki içindeki Türk komprador büyük burjuvazisinin, toprak ağalarının ve tefecilerin eline geçmiştir.”¹⁰ Türk Hakim sınıfları tarafından yönetilen bu hareket, Osmanlı’dan arda kalan parçalanmış topraklar içerisinde -ki bu toprakların bir kısmı Emperyalistler tarafından işgal edilmişti-, “gayri Müslim korkusu” aracılığıyla Kürtler ve Çerkezleri davalarına kazanarak, Milli Kurtuluş hareketinin parçası haline getirebilmiştir. **Müdafa-i Hukuki Cemiyeti, Kürdistan’da yaptığı yerel kongrelerde, Türkçülük tezini ön plana çıkarmak yerine birleştirici ideoloji olarak “Müslümanlık” kozunu tekrardan kullanmıştır. Osmanlı’dan kalan ve Müslüman olanlar için kullanılan “milliyet” kavramı yine “tutkal” rolü görmüştür. Böylece Kürtler “İslam enternasyonalizmi” altında “ümme birliği” ile Türk hâkim sınıfları tarafından yönlendirilmişlerdir.**

Kemalist kurucu kadrolar “Milli Kurtuluş Hareketi” esnasında, Kürtlerin varlığını tanımış, ilk meclise Kürtlerin kendi kimlikleriyle katılmasını sorun görmemişlerdir. Sivas Kongresi’nde “Türkiye’de Türkler ve Kürtler yaşar” denilmektedir. Mustafa Kemal, “Şimdi Büyük Millet Meclisi hem Kürtlerin hem de Türklerin sahibi vekillerden oluşmuştur, bu iki unsur bütün çıkarlarını ve kaderlerini birleştirmiştir. Yani onlar bilirler ki, bu ortak bir şeydir. Ayı bir sınır çizmek doğru olmaz.”¹¹ beyanında bulunmuştur. Burada Kürtlerin bir ulus olarak varlığını ve hatta “Türk ulusu ile ortak kaderi” olduğunu söyleyen Mustafa Kemal, diğer yandan ise “ayrı bir sınır çizmek doğru olmaz” diyerek, Kürtlerin kendi kaderini tayin etmek hakkını (ayrılma hakkını) açıkça gasp ettiği görülmektedir.

Kemalistler bu tutumunu Lozan’da da sürdürmüşlerdir. İbrahim Kaypakkaya yoldaş, Kemalistlerin Lozan’daki tutumuna ilişkin şunları söylemektedir: “Kaldı ki, M. Kemal, Sivas Kongresi’nde merkezi otorite diye bir şeyin mevcut olmadığı veya iyice çöktüğü şartlarda Kürtlerin varlığından sahte bir edayla bahsederek, gerçekte Kürt milletinin muhtemel bir ayrılma hareketini engellemek istemiştir. Onların, Türk burjuvazisinin ve toprak ağalarının boyunduruğuna razı olmalarını sağlamak istemiştir... İnönü’nün Lozan’da Kürtlerin de temsilcisi olduğunu iddia etmesi de Kürt milletinin kendi kaderini tayin hakkına açıkça bir saldırıdır. Kürt milletinin kaderini dışardan tayin etme alçaklığıdır. Kürt milletinin oturduğu bölgeyi Türkiye sınırlarına yani Türk burjuvazisinin ve toprak ağalarının hâkimiyet alanına, emperyalistlerle pazarlık yaparak dâhil etme kurnazlığıdır! Ve Türk milliyetçiliğinin en azgın bir biçimde tezahür etmesidir.”¹²

¹⁰ Kaypakkaya İ, *Bütün Eserleri*, Nisan Yayıncılık, 2017

¹¹ Yalman Ahmet Emin, Mustafa Kemal ile söyleşi, *Vakit* Gazetesi, 16 Ocak 1923

¹² Kaypakkaya İ, *Tüm Eserleri*, syf., 271-272, Umut Yayıncılık

Yoldaş Kaypakkaya'yı özetleyecek olursak, Lozan antlaşması Türk hakim sınıfları açısından iki biçimde kullanılmıştır. Bir yandan "Kürtleri de temsil" ediyoruz denilmiş, emperyalistler karşısında ellerini büyüterek daha fazla "hak" talep etmişlerdir. Diğer yandan ise "ortak kader" adı altında, Kürtlerin kendi kaderlerini tayin hakkını alçakça gasp etmişlerdir.

Lozan Antlaşması, Türkiye Cumhuriyeti'nin resmi olarak uluslararası güçler tarafından tanınması anlamına gelirken, Kürtler açısından ise Kürdistan'ın emperyalistler tarafından 4 parçaya bölünmesi anlamını taşımaktadır. Daha önce Osmanlı ve İran tarafından iki parçaya bölünmüş olan Kürdistan, Lozan'da emperyalist bölüşümle birlikte 4 parçaya ayrılmıştır. Kürt Ulusunun inkarı ve akabinde gerçekleşen imha ve asimilasyonu sadece "bölgesel gericilikler" tarafından yapılmadığı gibi, Lozan'la birlikte emperyalistlerin kendi çıkarları doğrultusunda, uluslararası alanda "resmi" bir zemin bulmuş ve devam etmiştir.

Lozan Antlaşması'nın hakim sınıflar açısından bir diğer anlamı ise, "İslam Birliği"nden çıkışın ve uzun zamandır cephaneliklerinde duran "Anadolu'nun Türkleşmesi" siyasi yönelimine, yani Türkçülük tezine geçişin de dönüm noktasıdır.

5) 1923-1938 - Kürt Ulusunun Kanla Bastırılması: İmha, İnkâr ve Asimilasyon

Cumhuriyet'in kuruluşunun ardından Türk hakim sınıfları hızlı bir şekilde "Türkçülük" tezine geri dönmüşlerdir. Ulus-devletin inşası güçlü bir Türk ulusunun yaratılması aynı zamanda Kürt ulusunun ve azınlık ulusların inkar ve asimilasyonuna dayanıyordu. Hakim sınıflar, "ulusun birliğini" sağlayabilmek için, "Türkleştirmeye" "Doğu illerinde" de devam etti ve burada esas tehlike olarak Kürtler görüldü. Yoldaş Kaypakkaya'nın da söylediği gibi; **Türkiye/Kuzey Kürdistan'da Ulusal Sorunun esasını Kürt Sorunu oluşturmaktadır. Hakim Türk şovenizmi dönem dönem diğer azınlıklara yönelse de, Kürt Ulusunun baskı altına almak her daim esas hedefi olmuştur.** Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşu ve inşası Kürt Ulusunun imha, inkâr ve asimilasyonu üzerine temellenmiştir. Şimdi bunu biraz tarihi örneklerle açalım.

Lozan'dan resmileşmiş bir Türkiye Cumhuriyeti ile dönen Kemalistlerin ilk görevi Kürt Ulusunun inkarıdır. Cumhuriyetin ilanına kadar TBMM'de "Türkiye halkı" ibaresi kullanılırken, 1924'le birlikte "Türk Milletine" geçiş yaşanmıştır. Yine aynı yıl, "bütün Kürt kurumları, okullar, dinsel vakıflar ve yayın organları resmi okullar kapatıldı."¹³ Kürtçe dilinin konuşulması yasaklandı, Kürtçe konuşanlara para cezası kesilmeye başlandı.

Cumhuriyetin kuruluşundan önce Türklük Müslümanlıkla ya da kişinin kendini Türk hissetmesiyle ilişkilendirilirken, Cumhuriyetten sonra "Öz Türk olma" şartı güdülmüştür. Resmi devlet kurumlarında sadece Türklerin çalışması ve askeri okullara Türk olmayanların alınmaması -Osmanlı döneminde böyle değildi, hatta ezici çoğunluğu ordu kökenli olan İttihat ve Terakki'nin kurucu kadrolarında Kürt, Çerkez, Arap ve Arnavutlar da bulunmaktaydı-, yeni "Türklük" ideolojisinin Kemalistler tarafından, Kürt ulusunu ve diğer azınlık ulusları inkar üzerine kurduğunu ve ağır bir şovenizmle yüklü olduğunu göstermektedir.

Burada 1925 yılında gerçekleşen Şeyh Said İsyanı bir dönüm noktası olarak kritik bir rol oynamaktadır. Türkiye'deki sosyalist hareket, İbrahim Kaypakkaya yoldaşın analizlerine kadar Şeyh Said İsyanı'nda yalnızca "feodaliteyi" görmüş, fakat Türk şovenizminin azgın saldırganlığını, Kürt Ulusunun kendi kaderini tahin hakkının acımasızca gasp edilmesini görmemiştir. **Kemalistlerin "Türkleştirme" ideolojisi, Kürt illerinde baskıların artması, Kürtçe'nin yasaklanması, Kürt okullarının ve medreselerinin kapanması, Cumhuriyet'ten önce verilen sözlerin tutulmaması, açıkçası Kürt**

¹³ Philpe G. Kreyenbroek'den alıntı yapan Gülçiçek Günel Tekin, İttihat ve Terakki'den Günümüze, Tek Tarz-ı Siyaset: Türkleştirme, Belge Yayınları, Sf 315

Ulusunun aleni ve gaddarca bastırılmaya başlanması, Şeyh Sait İsyanı'nın ortaya çıkmasının temel unsurudur. Bu isyan feodal ve dini karakterler barındırmakla birlikte, isyanın karakterini belirleyen esas unsuru bu oluşturmamaktadır. Esas çelişkiyi ulusal sorun, yani Kürt ulusunun kendi kaderini tayin hakkı, onun uluslaşmaya yönelik, dil ve kültürel birliğinin Türk hakim sınıfları tarafından baskı altına alınması ve asimilasyonu oluşturmaktadır.

1925 Şeyh Sait İsyanı'ndan sonra Türk hakim sınıfları Kürdistan illerinde baskı ve asimilasyon politikasını güçlendirmiştir. Şeyh Sait İsyanı'nın bastırılması aynı zamanda Kuzey Kürdistan'da olası bir isyana yönelik, "caydırıcılık" örneği taşıması açısından, her türlü şiddet uygulanmıştır. Kemalistler bu isyanı "feodal isyan" olarak gösterip, Batıya karşı "genç laik ve demokratik Cumhuriyeti korumak" olarak yansıtmışlardır. Diğer yandan ise Alevi Kürtlerin bu isyanı desteklememesi için "Şeriatçılık" kozunu ileri sürerek, mezhepsel farklardan yararlanmışlardır. Osmanlıdan beri devam eden "müslim/gayrimüslim" siyaseti, Şeyh Sait isyanında ise "laik/dinci", "uygar/feodal" biçimini almıştır.

Türkiye'de Kürtlerin bastırılması her daim "muhalifetin bastırılmasıyla" paralel gitmektedir. Böylece Kürtlerin yardımına kimse koşamaz, ya da yaşadıkları acılar gelecek nesillere aktarılamaz. Ayrıca, toplumun ilerici unsurları da böylece bastırılır ya da kontrol altına alınır. Şeyh Sait İsyanı bastırıldıktan hemen sonra **Takrir-i Sükûn Yasası** çıkartılarak hem Kuzey Kürdistan'da olağan üstü hal koşulları uygulanmış ve en ufak tepki dahi bastırılmış, hem de Batı'da muhalif ve ilerici çevrelerden pek çok kişi tutuklanıp sindirilmiştir. Böylece Kürtleri bir kez daha yalnızlaştırılma politikası izlenmiştir.

"Anadolu'nun Türkleştirilmesi" gerici siyaseti, Şeyh Sait isyanının "zaferle" bastırılmasından sonra, Kuzey Kürdistan'daki imha ve asimilasyonun giderek artmasına yol açmış ve ardı sıra 1928 Ağrı İsyanı, 1930 Zilan İsyanı ve 1938 Dersim Katliamı gerçekleşmiştir. Özellikle Dersim'de gerçekleşen toplu kıyımlar, sürgünler, kız çocuklarının alıkonularak "medenileştirilmesi" -biz bunu Türkleştirilmesi olarak anlayalım- askeri kışlaların ve okulların yapılması, sadece Dersim'in bastırılması değil, tüm Kuzey Kürdistan Kürtlerine verilen bir göz dağdır. Ve böylece, Kemalistlerin kurmuş olduğu yeni rejime entegre olamayan Kürt ağaları da zorla yeni sistemin parçaları haline dönüşmüşlerdir. Bu aynı zamanda Kemalist rejimin Kuzey Kürdistan'da tam hakimiyet sağlaması anlamına gelmektedir.

Kemalist kadrolar sadece baskı yoluyla bir Türkleşme sürecinin yaşanamayacağını bildikleri için, Kürtler içerisinde rızalık sağlama girişimlerinde de bulunmuş ve hatta “başarılı” da olmuşlardır. Cumhuriyetin kuruluşunda mesafeli olan birçok ağa (bunlar Mirlik sonrasında, Mirlere kaşı çıkan, Osmanlı ile birlikte hareket eden Kürtlerdir) ve şeyh, Kuzey Kürdistan’da ardı ardına gerçekleşen katliamlardan sonra yeni sisteme “entegre” olmuşlardır.

Kemalistler ileride yeni isyanların doğmaması için Türkleştirme siyasetini çeşitli planlarla sürdürmüşlerdir. “İçişleri Bakanı Cemil Bey (Uybadin) ve Adalet Bakanı Mahmut Esat Bey (Bozkurt) gibi üyelerin de içinde bulunduğu bir komisyonun hazırladığı Şark Islahat Planı, Cumhuriyet dönemince uygulanacak Kürt meselesi politikalarını da belirleyecektir: Olağanüstü Hal uygulamaları ile yönetme, eğitim yoluyla çocukları asimile etme, tehlikeli ve isyankâr grupların batıya göç ettirilmesi, Ermenilerden ve Kürtlerden boşalan arazilere güvenilir Türk ve Türkleşmiş Müslüman nüfusun yerleştirilmesi, yargının ve bürokrasinin tamamen Türkleştirilmesi, bu Türk memurlara yüksek maaşlar verilmesi, Kürtçe konuşmanın bile yasaklanması, yol ve demiryolu yapımı, vb. Ayrıca, Cemil Uybadin raporunda, Şark’ta “Müstemleke tarz-ı idaresi” (Sömürge yönetim biçimi) kurulması gerektiğini belirtmiştir.”¹⁴

“Şark Islahat Planı da dahil olmak üzere bu gizli raporlar, açık bir şekilde “Doğu”da sömürge idaresinin kurulmasını, askeri hakimiyetin kurulmasını, sömürge yetkileri ile donatılacak sömürge valiliklerin yani umumi müfettişliklerin kurulmasını, dolayısıyla devlet yetkililerine yazılı Türkiye Anayasasında olmayan özel yetkiler verilmesini, yoğun askeri “müdahaleleri”, Kürt milliyetçiliğinin ve Kürt milliyetçilerinin ortadan kaldırılmasını, Kürtlerin yatılı okulların yanı sıra zorunlu iskân politikaları yoluyla Türklüğe asimilasyonunu, Anadolu’daki Türklerin ve muhacirlerin Ermeni ve Kürt köylerine yerleştirilmesini, Kürtçe konuşan ve Kürt ulusal ayaklanmalarına katılan ve Türk devletine itaat etmeyen Kürtlerin idam, hapis ve sürgün yoluyla ağır şekilde cezalandırılmasını, yerli halktan olan insanların memur olarak çalıştırılmaması gerektiğini tavsiye etmiştir.”¹⁵

Türkleştirme uygulamalarını Kemalist rejimin iki numaralı ismi olan İsmet İnönü şöyle açıklamaktadır: “Vazifemiz Türk vatani içinde bulunanları behemehâl Türk yapmaktır. Türklere ve Türkçülüğe muhalefet edecek anasırı kesip atacağız. Vatana hizmet edeceklerde arayacağımız evsâf her şeyden evvel o adamın Türk ve Türkçü olmasıdır.”¹⁶

6) Hakim Sınıf Şovenizminin Tezleri Olarak Türk Tarih Tezi ve “Güneş Dil Teorisi”

Hakim ulus milliyetçiliğinin -yani şovenizm- Kürtler ve diğer azınlık uluslar üzerinde yapılan katliam ve asimilasyonları daha sonra “meşrulaştırabilmesi” gerekiyordu. Ermenilerden boşalan topraklara Türklerin yerleştirilmesinde “toprakların asıl sahiplerine verilmesi”, Kürt İsyanlarının bastırılmasında ise “feodaliteye” karşı olmak anlayışına dayanılmıştır. Fakat bir kere isyanlar bastırıldıktan sonra “Türkleştirmenin” devam ettirilmesi gerekmektedir.

“Anadolu’nun Türkleştirilmesi” anlayışı Türk hakim sınıflarının dünya görüşünün yeniden ideolojize edilmesidir. Buradaki ideoloji, hakim olan ulus milliyetçiliğinin -şovenizminin- hem Kürt ulusu üzerindeki baskı ve asimilasyonuyken, hem de Türk halkı içerisinde şoven duyguların körüklenmesi, ezilen halk kitlelerinin Türk hakim sınıfları etkisi altına girmesinin güçlendirilmesidir. Yoldaş Kaypakkaya çok yerinde olarak, ezilen halk kitleleri içerisindeki hakim ulus şovenizmine karşı mücadelede keskin olunması gerekliliğini vurgulamış ve bu mücadelenin yapılmadığı takdirde ne Kürt

¹⁴ Barış Ünlü (2014). Türklük Sözleşmesi’nin İmzalanışı (1915-1925)

¹⁵ İnkâr Edilen Hakikat: Sömürge Kuzey Kürdistan Gülistan Yarkın

¹⁶ Barış Ünlü (2014). Türklük Sözleşmesi’nin İmzalanışı (1915-1925)

ulusunun kendi kaderini tayin hakkının tanınabileceğini, ne de gerçek bir komünist devrimin inşa edilebileceğini söylemiştir.

Toplumu yeniden ideolojize eden Türk hakim sınıfları, Ulus-Devlet yaratmanın tarihsel referans noktalarını oluşturabilmek için, gereksinim duyduğu “tarih yazımına” -biz buna narativizm diyelim- başvurmuştur. Türk Tarih Tezi’nin yazılmasında neden olarak “Avrupa-merkezciliğin barbar Türk” anlayışına cevap olarak, Türklerin çok eski bir uygarlıkları olduğu görüşüne yönelik “bilimsel bir çalışma” olduğu söylene de aslında Tezin esas amacını bu oluşturmamaktadır.

Türk Tarih Tezine göre:

“Türkler, bütün insanlığın (uygarlıkların) beşiği olan Orta Asya'dan çıkmış, beyaz, brakisefal kafatası yapısına sahip, Turanî bir ulustur. Orta Asya'nın zamanla yaşadığı iklimsel değişiklikler sonucunda gittikçe kuraklaşması sebebiyle Türkler, “uygarlık yaratan yetenekleri ve sanatlarıyla birlikte” dalgalar halinde Asya, Avrupa ve Afrika'nın çeşitli bölgelerine göç etmişlerdir. Çin, Hint, Ortadoğu'da Mısır, Sümer-Akad-Elam ve Anadolu'daki Etiler (Hititler) başta olmak üzere uygarlıklar Türkler sayesinde kurulmuştur. Mezopotamya Uygarlığının kurucusu Sümerler ile Anadolu uygarlıklarının kurucusu Etilerin (Hititler) Türk oluşu, Anadolu'nun ilk çağlardan beri bir Türk yurdu olduğunu kanıtlamaktadır. Bu bağlamda çok eski tarihlere kadar medeniyet yaratıcısı olan Türkler Batı medeniyetinin kurucu unsurları sayılan Yunan ve Roma medeniyetlerinin de asıl kurucularıdır.”¹⁷

Açıkça görüleceği üzere burada güdülen amaç, Türklerin tüm medeniyetlerin kurucusu ve hareket ettiricisi oldukları, “uygar” ve genetik olarak “üstün yetenekli” oldukları iddiaları ile sınırlı değildir, aynı zamanda ağır ve zehirli bir şovenizm sistematik olarak tüm topluma işlenmektedir. Burada esas “hak” olarak ileri sürülen anlayış, Anadolu’nun, Mezopotamya’nın ve “doğallığında” Kürdistan’ın ezelden beri aslında Türk toprağı olduğu ve buralarda yaşayan halkların da aslında Türk oldukları şeklindeki zehirli anlayıştır.

Türk Tarih Tezi’nin bir parçası olan Güneş Dil Teorisi, bu anti-bilimsel, ırkçı teoriyi daha fazla ilerletmiş ve güneş sisteminin esas kaynağı olan Güneş misali tüm dünyanın esas kaynağının Türklerden oluştuğu, ırkçı şoven görüşleri propaganda etmişlerdir. Bir doğa olayı temelinde “natüralleştirilen” teori, uygarlığın ilk olarak Asya’da doğduğu ve oradan Türkler aracılığıyla “güneş ışınları gibi” bütün dünyaya yayıldığını ileri sürer.¹⁸

Türk hakim sınıflarının çiğce başvurdıkları ve “teorize” ettikleri Türk Tarih Tezi ve Güneş Dil Teorisi, uluslaşma sürecinde, hakim sınıfların bir ulus yaratmak için başvurdıkları bilim karşıtı ve ırkçı tezlerdir. Burada belirtmek gerekir ki, uluslaşmada “mit” yaratma ve “üstün” özellikler belirleme, her modern ulusun ortaya çıkmasında kullanılagelmıştır. Massimo d’Azeglio söylediği, “İtalya’yı yarattık, şimdi İtalyanları yaratalım” anlayışı tam da buna dayanmaktadır. Belirli bir sınır içerisinde, bir ulusun yaratılabilmesi için “düşünce birliğinin” tesis edilmesi. Türk uluslaşması da aynı yolu benzer biçimlerde izlemiştir, fakat tek bir farkla; ezilen Kürt ulusunu imha, inkar ve asimilasyonu sürekli olarak merkezi görev edinerek “ulusal tutkal” -hakim ulus şovenizmi- gerçekleştirilmiştir.

7) Toplu Kırımlar Sonrasında Kürt Ulusal Hareketi ve Hakim Sınıfların Baskısı

1938 Dersim katliamı sonrasında, dünya arenasında yaşanan değişiklikler Türkiye/Kuzey Kürdistanı da güçlü bir şekilde etkiledi. İkinci emperyalist paylaşım savaşına doğru gidiş süreci ve ardından savaşın patlak vermesi, Nazi Almanyası’nın Doğu Avrupa’dan Sovyetlere kadar uzanan geniş çaplı işgali ile Kemalist rejim savaş içerisinde yerini almamakla birlikte süreçte Alman faşistlerini desteklemiş ve bu

¹⁷ “Türk Tarih Tezi Üzerine Bir Değerlendirme, Ahmet Şimşek

¹⁸ Daha fazla bilgi için bakınız: Güneş Dil Teorisi, Ömer Demircan

siyasal yönelim Türkiye'nin iç siyasetinde de kendisini göstermiştir. Rejimin açık Hitler hayranlığı, Nazi iktidarını aratmayan pratikleri, tüm muhaliflerin bastırılması, demokratik hakların aleni olarak çiğnenmesi, ilerici dergi ve yayınların kapatılması ya da yasaklanması, toplumun bütünü üzerinde açık bir diktatörlüğün uygulanması, tüm muhalif kesimler gibi Kürt Ulusunun da görece sessiz bir dönem geçirmesine ve Kürtler ve diğer azınlık uluslar üzerinde "Türkleşme" projesinin ise agresif ve acımasızca gerçekleştirilmesine neden olmuştur.

Sovyet Kızıl Ordusu'nun Berlin'e girerek Alman Faşizmine son vermesinin ardından Türk hakim sınıfları içerisinde ABD ve AB emperyalistlerinden yana olan kesimler güç kazandılar. 1945 sonrasında çok partili sisteme geçişle birlikte, İnönü karşıtı olan hakim sınıf kliği, orta sınıfların, ilerici güçlerin ve temel halk kitlelerinin memnuniyetsizliğini kendi arkasında toparlayarak iktidar değişikliğine neden oldu. Hakim sınıflar arasındaki bu münakaşa, siyasi sahnede kısmi bir gevşeme yaratmış ve yüksek öğrenim gören Kürt gençleri içerisinde -ki bunların ezici çoğunluğu varlıklı ailelerden, büyük toprak sahibi ağalardan ve tefeci-tüccar sınıflarından gelen gençlerdi- Kürt sorununun tartışılmasına neden olmuştur. Fakat bu sefer Kürt sorununun belirlendiği parametre farklıdır. Alman faşizminin yenilgisi sonrasında Sovyetler Birliği'nin dünya halkları üzerinde bıraktığı pozitif etki, Çin'de Mao Zedong önderliğinde gerçekleşen Yeni Demokratik Devrim ve ezilen ulusların emperyalizme karşı mücadelelerinin giderek güçlenmesi ve birçoğunun anti-emperyalist bir muhtevaya bürünmesi, Kürt sorununun tartışılmasına ve çözümüne yönelik yeni bir siyasi zemin ve atmosferi ortaya çıkardı.

Kürt ulusal sorunu Türkiye/Kuzey Kürdistan'da devrimci ve komünist hareketin yeşermesi ve gelişimiyle birlikte başlıca bir problem olarak gündeme gelmiş, orta sınıftan insanların da daha aktif bir şekilde meseleye müdahil olmasına vesile olmuştur. Özellikle, ülke ekonomisinin giderek kapitalist-emperyalist üretim ilişkilerine entegre olması, sosyo-ekonomik değişimin getirdiği değişiklikler sonucunda köylerini bırakarak şehirlere göç eden Kürt köylüleri¹⁹, büyük şehirlerde "ucuz iş gücü", ağır iş kollarının vaz geçilmezi ve uzun iş saatlerinin yoğun olduğu işlerde "istihdam" edilmiştir. Şehirlere göç eden ve ezici çoğunluğu köylü olan Kürt kitleleri sadece yoğun sömürü koşulları ile tanışmamış, şehir merkezlerinden uzak alt yapısı olmayan gecekondu mahallerine sürülerek "biz" ve "biz olmayanlar" sınıf ayrımında da yerini almıştır. Sistematik ayrımcılık, polis terörü ve ırkçılık Kürt ulusunu şehirlerde sürekli takip eder olmuştur. **Tüm bu yeni koşullar altındaki baskı türleri, devrim için itici bir gücü oluşturmakla birlikte, Kürt ulusunun temel demokratik hakları için mücadelenin güçlenmesine de zemin hazırlamıştır.**

Üzerine daha derinden düşünülmesi ve analiz edilmesi gereken bir diğer husus ise, 1990'lar sonrasında emperyalizmin yükselen küreselleşmesiyle Türkiye'nin kapitalist-emperyalist pazara daha fazla entegre olmasıyla birlikte büyük şehirlerde orta sınıflara dahil olan tabakaların önemli kısmını Kürtlerin oluşturması olgusudur. 1970'lerde başlayan ve 30 yıl boyunca şehirlere göç eden, özellikle de PKK hareketinin silahlı mücadelesi sonrasında TSK tarafından gerçekleştirilen köy boşaltmaları ve Kürt köylüleri üzerindeki ağır baskılar sonrasında göçün hızlanma faktörü, her ne kadar Kürt kitlelerini "ucuz işgücü" olarak görülmesine neden olsa da, büyük şehirlerde yüksek eğitim alan ve giderek Kürt kitleleri içerisinde "örnek modele" dönüşen Kürt gençlerinin artan oradan yeni koşullara entegre olması, göç eden Kürt kitlelerinin sadece demografik dönüşümüne değil, sosyal dönüşümüne de neden olmuştur. Temel kitlelerden gelen Kürtlerin bir kısmının yaşadığı bu sosyal dönüşüm -orta sınıflaşma durumu- ve kamusal alanda "statü" sahibi olmaları durumu orta sınıflaşmaya bağlantılı düşünüş biçimlerinin gelişmesine neden olmuştur. Gerçek bir devrimin mümkün olduğunu ve zorunluluğunu olumsuz yönde etkileyen bu düşünüş biçimlerinin, yalnızca orta sınıf Kürt kitleleri üzerinde değil, fakat aynı zamanda yaygın bir şekilde temel Kürt kitleleri üzerinde de ağır etkisi görülmektedir.

¹⁹ Sosyo-ekonomik değişime paralel olarak TSK'nın zorla köyleri boşaltması da Kürt kitlelerinin köylerini boşaltmasında önemli bir faktör olarak görülmelidir.

8) Türkçü-İslamcı “Yeni Osmanlılık” ve Kürt Ulusal Kırımının Devamı

Türk hakim sınıflarının -ister Kemalist isterse “İslamcı” unsurları- temel ortak yanları, her iki hakim sınıf kliğın de şovenist olmasıdır. **Hakim sınıf kliklerinin başka bir ortak noktaları ise, kendi aralarındaki mücadelede ezilen Kürt ulusunu birbirlerine karşı kullanacakları bir tür “rezerv” olarak gördükleri gibi -Kürtlerin sözde demokratik haklarını tanıyacakları yalanları altında- Kürtlerin olası bir “ayrı devlet kurma” taleplerine karşı ise güçlü bir “birliktelik” oluşturmalarıdır.** Anlaşılması gereken husus hakim sınıfların kavga ettikleri ve “daha iyi bir modeli” için kıyasıya mücadele ettikleri bu sistem, Harbiye Marşı’nda söylendiği gibi “kanla ve irfanla” kurulmuştur. **Fakat asla unutulmaması gereken nokta, bu kanın önemli kısmının Kürt ulusunun kanı olduğudur! Yani Kürtlerin katliamlardan geçirilmeleri ve gadre uğratılmaları sonucunda dökülen kan!**

Türkiye’de 2010’lu yılların ortasında bir rejim değişikliği yaşanması -Kemalist rejimden İslamcı-Türkçü faşist bir rejime geçiş süreci- Kürt ulusunun demokratik haklarının edinmesinde herhangi bir pozitif değişikliğe yol açmamıştır -her ne kadar bu rejim “ümmet” bayrağı diyerek Kürt ulusunun önemli bir desteğini almasına ve hatta PKK ile bazen resmi bazen yarı resmi bir “demokratik çözüm” planı altında bir araya gelmesine rağmen- Kürt ulusunun demokratik talepleri karşılanmamış, statüsü tanınmamıştır. Özellikle de rejim 2015’lerden sonra, açık faşist bir rejime dönüşmüş ve Ortadoğu’daki gelişmeler ışığında -Rojava’da bir Kürt otonomisinin oluşması gibi- birinci dereceden Kürt ulusunu hedef tahtasını oturtmuştur²⁰. Erdoğan’ın aymazca “düşünmezsen Kürt sorunu yoktur” ya da “Kürt sorunu yoktur, PKK, terör sorunu vardır” saldırıları, Kemalistlerin 80 yıl boyunca Kürt ulusuna reva gördüklerinden farklı değildir. Üstelik AKP, bu saldırıları sadece Kuzey Kürdistan’da değil, Güney ve Batı Kürdistan’daki kazanılmış bazı demokratik hakları da bastırmak ve gasp etmek için sürdürmektedir. Arap Baharı ile birlikte Rojava’da doğan otonomi sonrasında, AKP, Kürdistan’ın tüm parçalarında faşist ve işgalci bir saldırganlık uygulamıştır. Değil Kürtlerin demokratik taleplerinin Türkiye Cumhuriyeti Devleti içerisinde tanınmasını, Ortadoğu’da herhangi bir yerde tanınmasına nasıl düşman olduğunu göstermiştir.

Burada altı çizilmesi gereken önemli bir problem ise şudur: Cumhuriyet tarihinin Kürt ulusunu bastırma ve asimile etme tarihi olmasına rağmen, **Kürt ulusal hareketinin defalarca, yeniden ve yeniden Kürt sorununun bu sistemin içerisinde çözülebileceği anlayışını gütmesi ve buna ilişkin pratikleri yaşama geçirme çabasıdır. Bu çıkmaz sokak her seferinde Kürt kitlelerinin mücadele azmini ve umutlarını kırdığı gibi, hakim sınıfların meseleye ilişkin belirlediği parametreleri de güçlendirmektedir.**

²⁰ Bu konu hakkında daha fazla bilgi edinmek için bakınız ; İslamcı Türkçü Faşist Rejimin Kökenleri, Gelişimi ve Niteliği Üzerine, Yeni Komünizm Kolektifi, 2022

B- Ulusların Ezilmesini Ortadan Kaldırmak: Devrim Tek Gerçek Çözümdür

Çalışmamızın ilk bölümünde, Türkiye/Kuzey Kürdistan'da ulusal sorunun neden esasta Kürt Sorunu olduğuna, neden bu sistemin doğasına ve işleyişine içkin olduğunu, Osmanlı'dan günümüze kadar Ulusal Sorunun -gerek Ermeni Soykırımı'nda gerekse Kürt ulusunun ve diğer azınlık ulusların bastırılmasında- nasıl evrilerek geldiğine ve yaşatılan baskı ve soykırımlar olmadan bugün bildiğimiz Türkiye Cumhuriyeti devletinin olamayacağına ilişkin görüşlerimizi aktardık.

Çalışmamızın ikinci bölümünde, Ulusal sorunun günümüz kapitalist-emperyalist sistemi içerisinde neden komünist bir devrim yapılmadan, ezilen ulusların üzerindeki boyunduruğun da kalkamayacağı ve tam olarak kurtuluşun sağlanamayacağı üzerinde duracağız. **Açıkçası, bu sorunun köklerine daha derinden baktıkça gerekli olan çözüm de ortaya çıkmaktadır: Bu çözüm gerçek bir komünist devrimdir!**

1) Uluslar ve Ulus-Devlet Ortadan Kalkmadı!

Sovyet sosyal-emperyalizminin çökmesi (ismen sosyalist ama özünde emperyalist) ve akabinde gerçekleşen yeni konjonktür, dünya kapitalist-emperyalist sistemin daha fazla küreselleşmesine ve sömürünün yoğunlaşmasına neden olmuştur. Sermayenin uluslararası pazarda "serbest" salınımı, düşünce alanında çeşitli kafa karışıklıklarına neden olmuştur; bu sermayenin "ulus ötesi" bir hal aldığını, ulusal sınır ve dolayısıyla pazar ihtiyacının ortadan kalktığını, ulusötesi emperyalizmin kar maksimizasyonu için ulus devletlere ihtiyacı olmadığını ve dolayısıyla "ulus-devlet" anlayışının tarih olduğu tezidir.

Şimdi bu görüşlerin objektif olup olmadıklarına bakalım!

"Emperyalist çağda sermayenin devreleri uluslararası hale gelir ve birikim, erişim ve süreç açısından daha da küreselleşir."²¹ Özellikle de iki kutuplu emperyalist kamptan tek kutuplu emperyalist döneme geçişte -yani sosyal emperyalizmin çözülmesinden bu yana- **sermayenin yükselen küreselleşmesi ve yoğun sömürüsü katbekat artmıştır. Bu durum, günümüz kapitalist-emperyalist döneminin yeni bir özelliğidir.**

Sermayenin küresel ölçekte serbest dolaşımı aynı zamanda da birikimidir. Sermayeler dünyanın her tarafında birbirleriyle rekabet halindedir ve bu rekabete itici gücünü veren "büyü ya da öl" itkisidir, başka bir deyişle sermayenin birbirleriyle olan ilişkilerindeki düzene "düzensizlik" hakimdir; Karl Marx bunu "sermayenin anarşik örgütlenmesi" olarak nitelendirir. Sermayeler, değer yasasıyla birbirlerine bağlıyken, diğer yandan hayatta kalabilmek için büyümeleri gerekir, bunun içinde sürekli kar maksimizasyonuna sürüklenirler. Sermayenin rekabette kalabilmesi için "giderlerini" minimize etmesi gerekir ve bu durum onu, Detroit'ten, Çin'e oradan da Bangladeş'e kadar sürükler durur. Sermayenin bu artan küreselleşmesi, gittiği Üçüncü Dünya ülkelerinde "esnek çalışma" sömürüsüne dayalı taşeronlarla çalışmaya iter. Bu taşeronlar, uluslararası pazarın ihtiyacını karşılamak için giderleri "daha fazla" kısarak, uluslararası sermayenin "emek gücü" olma rekabetine girerler. Ve bu yüz milyonlarca proleter için -150 milyonu çocuk işçi ve çoğunluğu kadın olan proleterler- sömürünün maksimum derecede yoğunlaşmasının ağır sonuçlarını yaşarlar.²²

²¹ *Ekonomi Politik Üzerine Notlar*, Devrimci Komünist Parti ABD (DKP) Çalışma Grubu

²² Yükselen küreselleşme ve sömürünün yoğunlaşmasını anlamak için bakınız; *Ekonomi Politik Üzerine Notlar, 1970'lerden Bugüne ABD'de Asalaklık ve Sınıfsal-Toplumsal Yeniden Düzenleme*, Raymond Lotta, 2020

Kısaca geçtiğimiz bu yükselen küreselleşme ve sömürünün yoğunlaşması dünya çapında önemli yeni değişikliklere neden olmuştur: Örneğin **1970 yılında Üçüncü Dünya'dan gelişmiş kapitalist ülkelere ihraç edilen manüfaktür ürünlerinin yüzdesi, %10 iken bu 2012 yılında %57'ye yükselmiştir.** Bu dünya kapitalist-emperyalist sisteminde yaşanan çok önemli bir değişimdir. Bir başka örnek ise, 1950'lerde dünyanın endüstriyel işçilerinin %34'ü Küresel Güney'de yaşamaktayken 2010'da ise bu rakamlar %79'u bulmuştur.

Fakat yine de tüm bunlar sermayenin ulusal bir pazara ihtiyaç duymadığı sonucuna çıkmaz. Aksine kapitalist-emperyalizmin "evi" konumundaki "iç pazarlar", küreselleşmiş sermayenin araştırma ve geliştirme, kurumsal komuta ve kontrol operasyonlarının stratejik olarak dayandığı yerdir.

Ana üst, emperyalizmin yükselen küreselleşme koşullarında sermayenin diğer sermayelerle daha güçlü rekabet edebilmesi için hayati önemdedir.

"Ulusal sermayenin farklı birimleri arasında ve bu düzenlemeler içinde hem ittifak hem de rekabet durumu vardır, ancak entegre bir "ana üssün" maddi varlığı, bir ulusal sermayeye tutarlılık ve rekabet gücü kazandırmaktadır."²³

İç pazarların korunması, olası bir "dış pazar sorunu" yaşanmasında, sermayenin ayakta kalabilmesi açısından da önemlidir. Yine iç pazarlarda birbirleriyle rekabet içerisinde olan sermayeler, uluslararası alanda ittifak yaparak, kendi "iç pazar" çıkarlarını korumaktadır.

Sermayelerin uluslararası çıkarlarını korumak için emperyalist devletler, enerji sorunundan, vergilendirmeye kadar belirleyici rol oynar. Hatırlanacağı üzere Trump, Avrupa sermayeli firmalara yüksek vergi getirdiğinde, ilk yanıt "bireysel sınır ötesi sermayeden" değil, onların temsilcileri olan Avrupalı devletlerden -evet ulus devletler- ve bu devletlerin ortak çıkar birliği olan AB'den gelmiştir.

Yeni ortaya çıkan koşullarda "emperyalist devletler ötesi" bir sermaye yoktur ya da emperyalist devletler ötesi bir kurum yoktur. Tüm kurumlar, şu ya da bu emperyalist grubun çıkarlarını güderler.

Kapitalist-emperyalist yükselen küreselleşme ve sömürünün yoğunlaşması döneminin en belirgin özelliklerinden biri Üçüncü Dünya ülkelerinin kapitalist-emperyalist sisteme olan entegrasyonudur. Emperyalizmin bu küreselleşmiş hali, "ulus devleti" ortadan kaldırmamıştır. Üçüncü Dünyanın ter atölyeleri, dünya kapitalist-emperyalist sistemine daha fazla entegre olmuştur ve bu sömürünün aşırı derecede yoğunlaşmasına yol açmıştır. ABD gibi ülkelerde gerçekleşen sosyal değişiklikler, üretimin hizmet sektörüne dayanması, topluma damgasını vuran asalaklık, bahsini etmiş olduğumuz bu ekonomik ilişkilerin -emperyalist- dönüşümü sonrasında gerçekleşmiştir. Tüm bunlar ABD'de dahil, emperyalist ülkeleri ve "iç pazarlarını" dolayısıyla "ulus devletini", "uluslar ötesi sermaye" ile aşmanın dışında bizzat, dünyada ve toplumda yaşanan büyük çatlaklar sonucunda, -Çin'in yükselen ikinci

²³ Ekonomi Politik Üzerine Notlar

ekonomi olması, ABD'nin jeopolitik olarak gerilemesi vb- ABD'li hakim sınıfların bir kanadını "Amerika'yı tekrardan büyük kıl" gibi faşist bir programın arkasında örgütlenmesine neden olmuştur. "Ulus ötesi" ya da "çok uluslu" sermayelerin, onların uluslararası alandaki menfaatlerini savunacak bir ulus-devleti -ve uluslararası alanda operasyonel güçlü orduları- yoksa, bir "üs alanları" yoksa, diğer devletlerin uluslararası sermayelerle rekabet etmesi çok güçtür.

Son olarak vurgulamak gerekir ki dünya ekonomisi homojen değildir, ulusal ve yerel koşullarda çeşitlilikler barındırmaktadır. **Sermaye sürekli olarak çeşitlilikler yaratır ve bu onun dinamizminin, hareketinin ve dolaşımının önemli bir parçasıdır.**

Ulus-devletin -dolayısıyla ulusların- ortadan kalktığına en azından eskisi gibi "önem arz etmediğine" dair bir diğer görüş ise, **emperyalizmin geldiği aşamada henüz "kendi pazarına" sahip olmamış bir ulus, ulus-devletleşemez görüşüdür.** Dolayısıyla, emperyalizmin bugünkü hali içerisinde, "ulusların kendi kaderini tayin hakkı" miadı dolmuş bir hak olarak görülür. Bunun yerine "devletin demokratikleşmesi" tezi ileri sürülmektedir.

Bu anlayışı birkaç nokta altında ele almak gerekir; Bu anti-bilimsel görüş, "Pazar birliğini" bir ulusun uluslaşabilmesini yegane koşul olarak görmekle birlikte, emperyalizmin "ebedi" ve "yıkılmaz" olduğu ve emperyalist çağda yalnızca ezen ulusun devletin sadece "demokratikleşebileceği" ya da "nispi demokratikleşebileceği" görüşünü savunmaktadır. Demokrasi ve diktatörlük meselesine ilerleyen bölümlerde değineceğiz. Buradaki diğer bir sorun ise, pazara giren çeşitli ulusların sadece "bir ulusun" (ya da ulusötesi) damgasını taşıdığı anlayışıdır. Son tahlilde devlet aracını elinde tutan, pazara da egemen olandır. Yine de bu objektif durum pazar içerisinde varlık gösteren eziline ulusların ya da azınlıkların kendi birliktelikleri olmadığı homojen bir şekilde pazara entegre oldukları ve "bireysel burjuvalara" olarak hareket ettikleri anlamına gelmez. Pazarın içerisinde güçlü birliktelikler oluşturma hatta pazara alternatif oluşturma ve yeri geldiğinde bağımsız pazar talep etme, ezilen ulus ya da azınlık burjuvazisinin her zaman ajandasındadır. Katalanya ya da Başure Kürdistan (Güney Kürdistan) referandumları ve ardından yaşananlar bu anlattıklarımıza canlı bir örnektir. Anlaşılması gereken bir diğer husus ise ulusal meselede "kendi kaderini tayin hakkının" ihlalinin olduğu yerde bir "demokratikleşmeden" de katiyen söz edilemeyeceğidir. **Zira ezen ulus şovenizminin köklerinden sökülüp atılması ve ezilen ulusun en temel hakkı olan ayrılma hakkı, kelimesi kelimesine söyleyecek olursa ezilen ulusun ayrı bir devlet kurabilme özgürlüğünün olabilmesidir.**

"Kendi pazarı" sorununa gelecek olursak, bu yine günümüz koşullarında "ulus-devletin" olmadığı tartışmasını bizi geri götürmektedir. "18. Ve 19. yüzyıldaki gibi bir ulusal pazar yoksa, o zaman da ulus-devlet yoktur" bakış açısına denk düşen düşünüş biçimidir. Bundan dolayı, "emperyalizmin geldiği aşamada" devletlerin "denasyonalize" (ulusallıktan çıkma) olduğunu ve bunun "demokratikleşmesinin" hızlandırılması gerektiği anlayışı savunulur. Halbuki dünya arenasına şöyle bir baktığımızda, pazarların "çok çeşitliliğine" rağmen, her bir pazarın kaide ve kuralları için "ulusal" model uygulama ve tartışmalarının nasıl baskın olduğunu görülmektedir. Putin'den Erdoğan'a, Trump'tan Balsonaro'ya, Orban'dan Modi'ye kadar uzanan siyasi yelpaze, dünya çapında aşırı sağ milliyetçi ve faşist iktidarların varlığı ve kendi rejimlerini konsolide etmek için "çok kültürlü" liberal burjuvaziyle kıyasıya bir mücadele içerisinde olduğudur.

Ulusal sorun basit bir "demokratizasyon" sorunu olmadığı gibi ve her ne kadar dar demokratik hakların ötesine geçme zorunluluğu içerisinde olsak bile, ezilen ulusun demokratik muhtevasına -ana dilinin serbestçe konuşulması, ana dilde eğitim hakkı, kültürel ve inançsal özgürlük serbestisi vb- kayıtsız kalmamalı, **temelden farklı ve radikal bir dünya için** ezilen ulusun haklarının savunulması gerekmektedir. Fakat bu yalın bir demokrasi meselesi olmadığı gibi, niteliksel olarak farklı -baskının ve sömürünün olmadığı bir dünyayı hedefleyen- bir devletin olmadığı koşullarda, olası kazanılmış hakların

tekrardan gasp edilmesi çok olasıdır. Yukarı paragrafta verdiğimiz Katalunya örneği, İspanya'nın Katalunya'ya dair uyguladığı son dönemdeki baskılar bunları kanıtlar durumdadır. Katalanların en meşru hakkı olan kendi kaderini tayin hakkı ve referandumları hiçe sayılmış, siyasi temsilcileri ise hapis cezasına çarptırılmıştır. Tüm bunlar “demokratik Avrupa'nın” göbeğinde, Demokratik Cumhuriyet İspanya'da cereyan etmiştir.

2) Bir Kez Daha UKKTH Nedir?

UKKTH (Ulusların Kendi Kaderini Tayin Hakkı) -diğer bir ifadeyle ayrılma hakkı- bizimkisi gibi çok uluslu ülkelerde (Kürt ve Türk Ulusu) çokça yürütölen bir tartışmadır ve belki “yine mi aynı tartışma” sorusunu sordurtacaktır. Cevap: Evet yine! Çünkü ezilen bir ulusun -yüz yıllar boyunca gadre uğratılmış, varlığı inkar edilmiş, hiçe sayılmış ve asimilasyona uğramış- olduğu bir coğrafyada UKKTH'nin ne olduğu belirlenmeksizin, hakim ulus şovenizmine -çalışmamızın giriş bölümünde bu şovenizmin nasıl kesif ve agresif bir milliyetçilik ve ırkçılık olduğunu göstermiştik- karşı mücadele yürütmek de imkansızdır. **Uluslar arasında tam hak eşitliğinin sağlanabilmesi ilkesinin temelini UKKTH oluşturur, daha azı değil!**

Peki UKKTH nedir?

“Ulusal hareketlerin tarihi ve ekonomik temellerini inceleyerek ulusların kendi kaderini tayininin anlamını kavramak istiyorsak, o zaman kaçınılmaz olarak şu sonuca varırız: Ulusların kendi kaderini tayininde onların, yabancı ulusal topluluklardan devlet olarak ayrılmasını anlamak gerekir. Bağımsız bir ulus devlet kurulması anlamına gelir.”²⁴

Lenin'den alıntı yaptığımız bu pasajda da göröleceğı üzere, Ulusun kendi kaderini tayini, ezilen ulusun ezen ulustan açık bir şekilde ayrılması anlamına gelir **ve bu hakkı** yani ulusların kendi kaderini tayin hakkını savunmaksızın, uluslar arasında tam bir hak eşitliği sağlanamaz.

UKKTH bir devletin “demokratikleşmesi” ya da “birlikte kardeşçe” yaşaması değildir. Ezilen ulus, gayet tabii ayrılmamayı, ya da federatif bir yapı altında birlikte hareket etmeyi seçebilir. Ama bunu seçip seçmeyecek, kararın böyle verilip verilmeyeceğı **hakkı**, ezilen ulusun karar **hakkıdır!** Bu dışarıdan bir müdahaleyle belirlenebilecek bir hak değildir.

Türk hakim sınıfları dönem dönem “bu ülkeyi birlikte kurduk, kardeşçe **aynı bayrak altında** birlikte yaşıyoruz” demektedirler. Bu Kürt ulusunun “**kardeşliğinin**” aynı bayrak altında yaşamayı kabul ettiğı müddetçe geçerli olabileceğini, aksi taktirde “kardeşlik paktının” bitebileceğı ve ezilen Kürt ulusunun

²⁴ V.İ.Lenin, Ulusal ve Sömürgeyel Ulusal Sorun Üzerine, İnter Yayınları, Sf 203

açık bastırma ve katliamlara maruz kalacağı anlamına gelir ki, son 50 yıllıdır Kuzey Kürdistan’da *de facto* olan budur.

UKKTH açık bir şekilde ayrılma hakkıdır! Bu Marksist ilkenin “esnetilip” bükülmesine, “somut koşulların somut tahlili” adı altında ulusların ve halkların boğazlanması için kullanılamaz!

Ulusal Sorun, Türkiye’de TKP’den beri komünistler tarafından tartışılan bir sorundur. Lakin Ulusal sorunun bilimsel bir temelde ele alınması ve Türkiye/Kuzey Kürdistan’daki Ulusal Sorun esasının ne olduğunun anlaşılması, İbrahim Kaypakkaya yoldaş tarafından yapılmıştır. **Açıkça belirtmek gerekir ki Kaypakkaya, ulusal sorunda komünizmin kızıl bayrağıdır!**

Peki neden böyle? Çünkü **Kaypakkaya, ulusal sorunun muhtevasını, kimler tarafından yapıldığını ve bu ulusal baskının amacının ne olduğunu, bu coğrafyada aldığı biçimi ve özgüllükleri ve derin acılar içeren tarihini bilimsel bir şekilde tespit edebilmiş ve bunu bir devrim sorunu olarak çözümleyebilmiştir.** Kaypakkaya’nın değeri “ilk defa” UKKTH’yi gündeme getirmesi değildir, zira dönem dönem hem Mustafa Suphi sonrası TKP ve çevresinde hem de Kürt Ulusal Devrimci hareketinde bu konu çokça tartışılmıştır. İbrahim’in önemi, soruna derinlemesine bakabilmesi, analiz edebilmesi, başka akımların hatalarını birçok yanıyla teşhir edebilmesi -hem Türk şovenizmi hem de ezilen ulus milliyetçiliğini- ve Marksist ilkeleri Türkiye/Kuzey Kürdistan koşullarına uygulayabilmesidir.²⁵

UKKTH kayıtsız şartsız savunulmalıdır. Bu temel ilkedir! Bir ulusun kendi kaderini bağımsız bir devlet olarak mı devam edeceği yoksa “birlikte” kalarak mı sürdüreceği, ezilen ulusun kararı olmalıdır. Bu devrimci komünistlerin kırmızı çizgisidir.

Peki UKKTH’nın desteklenmesi nedir?

Bu şu anlama gelir; UKKTH’yi savunmakla desteklemek aynı şey değildir. Çelişkinin farklı seviyelerini birbirine karıştırmamak, arasındaki bağları ve farkları materyalist tarzda ele almak elzemdir! Ulusun ayrı bir devlet örgütlenmesi biçiminde iradesini ortaya koymasının devrimci komünistler tarafından desteklenip desteklenmeyeceği şuna bağlıdır; **bu ayrılma gerçekten ulusu özgürleştirecek mi yoksa onu daha derinden ve yeni zincirlerle kapitalist-emperyalist sisteme entegre mi edecek? Bu ayrılma,**

²⁵ Burada söylenilmek istenilen İbrahim Kaypakkaya yoldaşın hataları olmadığı değildir; bu hataların onun çizgisinin esasını oluşturmadığı ve tali düzeyde olduğudur. Buna ek olarak ise İbrahim’in hatalarının bir kısmı ise uluslararası komünist hareketten gelmektedir. Mesela İbrahim yoldaş, “Emperyalizmin toptan çöküşü ve sosyalizmin tüm dünyada zafere ilerlediğini” ileri sürmekte, bu temelde ulusal sorun da dahil birçok probleme bakmaktadır. Diğer bir boyut ise son 50 yıllık süreçte, yeni olgular ortaya çıkmıştır. İbrahim’i yeni olan şeyleri bilmemekle suçlayamayız. Buna ek olarak “Türkiye Kürdistanı” kavramı, o dönem Kürt Ulusal Hareketi tarafından da kullanılmaktaydı. Dışarıdan baktığında “Türkiye Kürdistanı” Türkiye’ye ait olan Kürdistan parçası gibi görülmektedir. Ama esasta İbrahim’in bu kavramı kullanmaktaki kastı, sorunun hangi Kürdistan parçasından cereyan ettiğidir, Kürdistan’ın bu parçasında hangi sömürgecinin “hakkı” olduğu değil!

komünist dünya devrimini ilerletebilecek karakterde mi olacak yoksa ona engel teşkil eden, onu geriye çeken karakterde mi? Desteklenip desteklenmemesi buna bağlıdır.

Peki desteklememek ne anlama gelir! **Bu kesinlikle UKKTH'nin gaspı değildir! Ezilen ulusun sosyalist ülkede yaşamasının zora dayalı sürdürülmesi değildir!** Böylesi bir zorlama ne ezilen ulusu özgürleştirir ne de nihai hedefi komünizm olan -her türden baskının ve sömürünün olmadığı bir dünya olan- sosyalist devrimi "sosyalist" kılar! Desteklememek bir haktır -baskı yoluyla hizaya çekme değil- ve devrim sonrasında yeni kurulacak sosyalist rejim, şayet ezilen ulus ayrılmak isterse bir referandum gerçekleştirir ve bu referandum aracılığıyla -zor yoluyla değil- ezilen ulusun ayrılma hakkı olduğunu ama bu ayrılığa önderlik eden sınıfların Kürt ulusunu özgürleştiremeyeceğini, insanlığın dünya çapındaki kurtuluşuna hizmet etmeyeceğini kanaatine varırsa, devrimci komünistler olarak ayrılığı desteklemediğimizi propaganda ederek ezilen ulus kitlelerini ikna yoluyla, dünya çapında insanlığın kurtuluşu için birlikte mücadele yürütmeye davet edecektir. Yine şayet, Kürt ulusunun ayrılması Kürt ulusunu gerçekten özgürleştirir ve dünya devrimini ilerletirse, devrimci komünistler bu ayrılığı destekleme temelinde propaganda yapacaktır. Bu biz devrimci komünistlerin sorumluluğudur!

Kendi kaderini tayin etme hakkını destekleyip desteklememe hakkında İbrahim Yoldaş şöyle somut bir örnek vermektedir:

"Şeyh Sait ayaklanmasının arkasında İngiliz emperyalizminin parmağı olduğu iddiasıyla, Türk hâkim sınıflarının milli baskı politikasını savunmaya yeltenen sözüm ona "komünistler" var.

Biz burada İngiliz emperyalizminin parmağı olup olmadığını tartışmayacağız. Böyle bir iddiayla milli baskı politikasının savunulup savunulmayacağını tartışacağız. Şeyh Sait isyanının arkasında İngiliz emperyalizminin parmağının olduğunu varsayalım. Bu şartlarda bir komünist hareketin tutumunun nasıl olması gerekir? Birinci olarak, Türk hâkim sınıflarının Kürt milli hareketini zorla bastırma ve ezme politikasına kesinlikle karşı çıkmak, buna karşı aktif bir şekilde mücadele etmek, Kürt milletinin kendi kaderini kendisinin tayin etmesini istemek, yani ayrı bir devlet kurup kurmamaya bizzat Kürt milletinin karar vermesini istemek.

Bu, pratikte dışardan müdahale edilmeksizin, Kürt bölgesinde genel oylama yapılması, ayrılma veya ayrılmama kararının bu yolla veya buna benzer bir yolla bizzat Kürt milleti tarafından verilmesi anlamına gelir. Kürt hareketini bastırmak için yollanan bütün askeri birliklerin geri çekilmesi, her türlü müdahalenin kesinlikle önlenmesi, Kürt milletinin kendi geleceği hakkında kendisinin karar vermesi; komünist hareket birinci olarak bunun için mücadele eder ve Türk hâkim sınıflarının bastırma, ezme, müdahale, politikasını kitlelere teşhir eder, ona karşı aktif olarak savaşırdı.

İkincisi, İngiliz emperyalizminin milliyetleri birbirine düşürme politikasını, bunu her milliyetten emekçi halka, bunların birliğine verdiği zararı kitlelere teşhir eder, İngiliz emperyalizminin müdahale, içişlere burnunu sokma politikasıyla aktif olarak savaşırdı. Üçüncüsü, Kürt ulusunun ayrılmasını, "bir bütün olarak sosyal gelişmenin ve sosyalizm için proletaryanın sınıf mücadelesinin menfaatleri açısından yargılar", bizzat ayrılmayı destekleme veya desteklememe yolunda bir karara varırdı.

Eğer ayrılmamayı proletaryanın sınıf menfaatlerine uygun buluyorsa, Kürt işçileri ve köylüleri arasında bunun propagandasını yapardı; özellikle Kürt komünistleri, kendi halkı arasında birleşmenin propagandasını yapardı ve milli baskılara karşı mücadeleyi toprak ağalarının, mollaların, şeyhlerin, vb. durumunun güçlenmesiyle bağdaştırma çabasında olanlara karşı mücadele ederdi.

Buna rağmen Kürt ulusu ayrılma yönünde karar verirse, Türk komünistleri buna razı olur, ayrılma isteğinin karşısına zor çıkarma eğilimleriyle kesinlikle mücadele ederdi. Kürt komünistleri ise Kürt işçi ve emekçileri arasında "birleşme"nin propagandasını yapmaya, emperyalist müdahaleyle mücadeleye

Kürt feodal beyleriyle, şeyhlerle, mollalarla, burjuvazinin milliyetçi amaçlarıyla mücadeleye devam ederdi.

Eğer komünist hareket, Kürt ulusunun ayrılmasının proletaryanın sınıf menfaatleri açısından faydalı olacağına karar verirse, mesela ayrılma halinde Kürt bölgesinde devrim imkânı artacaksa, o takdirde bizzat ayrılmayı savunurdu; hem Türk işçi ve emekçileri arasında, hem de Kürt işçi ve emekçileri arasında ayrılmanın propagandasını yapardı. Her iki halde de Türk işçi ve emekçileriyle Kürt işçi ve emekçileri arasında sıcak ve samimi bağlar doğardı. Kürt halkı, Türk halkına ve komünistlere büyük bir güven ve dostluk duygusu beslerdi. Halkların birliği pekişir, devrimin başarısı daha da kolaylaşırdı.”²⁶

Bir diğer üzerinde durulması gereken husus ise UKKTH’nin sadece lafta savunulmamasıdır. Lafta savunmak, yani UKKTH savunuyormuş gibi yapmak, hakim ulus şovenizmine karşı aktif mücadele etmemek -ki bu şovenizm ezilen kitlelerin birleştirilmesi önünde ağır bir engel, ezen ulustan gelen kitleler üzerinde ideolojik bir zehirdir- şovenizmin toplumu her geçen gün daha büyük parçalanmaya çekmesinin önünde durmamak, ezilen ulusun demokratik muhtevasını desteklememek²⁷ hakim ulus şovenizminin güçlenmesine hizmet etmekten başka bir şey değildir!

3) Din Ezilenleri Kurtarmaz, Kölelik Zincirlerini Pekiştirir!

“Millet” kavramının daha Osmanlı’da Müslüman olanlarla olmayanlar arasında bir ayrım olarak kullanıldığını çalışmamızın başında dile getirdik. Yine dinin hakim sınıflar tarafından kullanılarak gerek Ermeni ve Rum ulusunun bastırılmasında gerekse Kürt ulusunun bastırılmasında nasıl kullanıldığına değinmiştik. Hakim sınıflar, Şeyh Sait ayaklanmasını “gerici, feodal” bir ayaklanmadır diyor ve esas sorunun ulusal sorun olduğunu gizliyorlardı. Böylece Kürt Alevilerin de bu isyana destek verme olasılığının önüne geçiliyordu. Dersim’de gerçekleşen katliamda Dersim’in azınlık Alevi inancından olması, dolayısıyla “gayrimüslim” gösterilmesi, Kürt ulusunun -Aşiretler, Şeyhler, toprak ağaları, yoksul Kürt köylüleri ve Kürt Aydınları- birliğinin baltalanması için kullanılagelmıştır.

Bugün ise dinin dünya çapında oynadığı rol, sadece “böl-parçala-yönet”in uzantısının ötesinde -ki bu hala mevcuttur- kapitalist-emperyalist dünya sisteminin özgül bir çelişkisi olarak daha dinamik bir rol oynar durumdadır. Bob Avakian’ın tespit etmiş olduğu bu “iki miadı dolmuşlar”, bir yanda kapitalist-emperyalist sistemin temsilcileri diğer yanda ise ortaçağ ideolojisi temelli kökten dinci gericiliğidir:

“Burada birbiriyle rekabet halinde gördüğümüz şey, bir yanda Cihad, öbür yanda McDünya/ McHaçlı-Seferi, yani ezilen ve sömürgeleştirilen insanlığın tarihsel açıdan miadı dolmuş katmanlarına karşılık emperyalist sistemin tarihsel açıdan miadı dolmuş yönetici katmanlarıdır. Bu iki gerici kutup, birbirine karşı çıktıklarında bile birbirini besleyip büyötmektedir. Bu ‘miadı dolmuşlar’dan biriyle birlikte saf tutarsanız, her ikisini de güçlendirmiş olursunuz.

Bu çok önemli formölasyon mevcut periyotta dünyanın itici dinamiklerinin anlaşılmasında çok kritiktir, bununla beraber “tarihi olarak iki miadı dolmuşların” hangisinin insanlığa daha büyük hasarlar verdiği ve verebileceği sorusuna yanıt: tarihsel olarak miadı dolmuş emperyalist sistemin yönetici katmanlarıdır.”²⁸

²⁶ İbrahim Kaypakkaya, Seçme Yazılar, Umut Yayımcılık, Sf 283,283, 285

²⁷ Demokratik muhteva hususunda İbrahim yoldaş Lenin’den şu alıntıyı yapmaktadır “Her ezilen ulusun burjuva milliyetçiliği, zulme karşı yönelmiş olan genel demokratik muhteva taşır ve bizim, ulusal imtiyazları sağlama eğiliminden bunu kesin olarak ayırdederek... kayıtsız şartsız desteklediğimiz işte bu muhtevadır.” Bu tartışma hakkında daha fazla bilgi almak için ayrıca bakabilirsiniz: İbrahim Kaypakkaya, Seçme Yazılar, Umut Yayımcılık, Kürt Milli Hareketinin Demokratik Muhtevası, syf, 247

²⁸ Bob Avakian; Faşist Deliliği ve “Uyanık Halk” Çılgınlığı: Yeni Bir İki Miadı Dolmuşlar, <http://yenikomunizm.com/fasist-deliligi-ve-uyanik-halk-cilginligi-yeni-bir-iki-miadi-dolmuslar/>

Dinci köktencilüğün değişik biçimleri -İslamcı cihattçılık ya da Hristiyan faşizmi- dünya çapında güçlü bir dinamiği teşkil etmektedir. Türkiye ve Kürdistan’da son 30 yılda yükselen dini hareketler -bugün İslamcı Türkçü bir faşist rejim iktidardadır- toplum içerisinde oldukça güçlü ve belirleyici etki gücüne sahiptir. Kürdistan’da son yıllarda örgütlenen Kürt İslam Konferansı, “Medine sözleşmesine” gönderme yaparak, bütün ulusların “kardeşçe” bir arada yaşayabileceğini, bunun için ise “ümmin” ön plana çıkması gerektiğini savunmaktadırlar.

“Din tek kelimeyle yanlış. İnsanlara, karşılaştıkları gerçek problemlerin karşısında gerçek dışı sebepler aramalarını (“Tanrı yolundan uzaklaşmak”) ve yenilmesi gereken gerçek hayattaki düşmanların aksine gerçek dışı düşmanlarla (“şeytan”) mücadele etmelerini söylemektedir. İnsanlara inançlarını gerçek dışı var olmamış kurtarıcılara bağlamalarını -dünyayı olduğu şekilde anlayıp değiştirmek için mücadele etmenin ve bu doğrultuda birlik olmanın aksine- söylemektedir. Din, baskıya karşı insanlara ayaklanmalarını söyleyen en “ilerici” din bile, en nihayetinde insanlara gerçekleri tamamen anlayamayacaklarını ve kendilerini tamamen kurtaramayacaklarını, aksine var olmayan bir tanrıya (ya da tanrılara) bu dünyada olmasa da diğerinde kurtarıcıları olarak inanmalarını öğütler. Kısacası, din insanların düşünceleri üzerindeki bir zincirdir.”²⁹

Hem AKP’nin din eliyle Kuzey Kürdistan’da örgütlenmesi hem de eski kontrgerilla Hizbullah kırması İslamcı köktenci HÜDAPAR’ın bölgede artan ilerleyişini görebilmek gerekiyor. Kürt halkının örgütlenmesi için bir “Kürt dinine” ya da “ılımlı” bir versiyonuna kesinlikle ihtiyacımızı yok! Yapılması gereken, dine, onun karakteri ve özüne bilimsel bakmak ve toplum içerisinde, objektif problemlere dair bilimsel bakış açısını, yöntem ve yaklaşımını daha derinden sağlayabilmek için insanların düşüncelerini yükseltmeli ve bunun niteliğini artırmalıyız.

Dine inanan birçok insan, gerçekleşen baskı ve zulümlere karşı önemli mücadeleler yürütmektedir ve bu kesinlikle sırt çevrilmesi ve “tepeden” bakılması gereken bir durum değildir! Devrimci komünistler, dine inanan insanlarla birleşmeli, onların sisteme karşı duyduğu rahatsızlığı, baskı ve sömürünün olmadığı bir dünya temelinde harekete geçirmelidir. Gericı rejime onun üzerinden yeşerdiği sisteme karşı birliğin temelini din değil, gericı rejimin baskı, sömürü ve yapma politikalarına karşı insanlığın ihtiyaç duyduğu gerçek komünist bir devrim oluşturmalıdır. Ceberut rejime ve onun suçlarına karşı mücadele yürütürken, böylesi bir birliğin parçası olan insanların düşünüş biçimleriyle mücadeleyi asla bırakmamalı, düşünce biçimlerini dönüştürmeleri, onların görüşlerini genişletmeli ve düşünce seviyelerini yükselterek, “birlik-mücadele-birlik” içerisinde, bu sisteme dair duydukları öfkeye gerçek bir anlam vermeliyiz. İnsanlar, kendilerini değiştirebilirler, yaşadıkları koşulları değiştirebilirler fakat

²⁹ *Siyahi Halkın Ezilmesi, Bu Sistemin İşlediği Suçlar ve İhtiyacımız Olan Devrim*, ayrıca din hakkında daha fazla öğrenmek için bakınız: Bob Avakian, *Aklı Özgürleştirmek ve Dünyayı Köklerinden Değiştirmek İçin Tüm Tanrılardan Kurtulun*, El Yayınları, 2014

bunu “yalnız başlarına” gerçekleştiremezler. Gerçek bir devrim ve gerçek bir kazanma şansı açısından iktidara karşı mücadele ederken insanların düşünüş biçimlerini devamlı olarak dönüştürmek, bir halkın içerisinde devrimci bir halkın ortaya çıkarılması ve siyasi sahanın dönüştürülmesi kritik önemdedir. Bu durum komünistlerin öncelikli ideolojik mücadelesidir.

4) “Toplumsal Sözleşme” Çıkmaz Bir Sokaktır!

Eğer insanlar bu sistem içerisinde “adil” bir “sözleşme” olabileceğini ve tarafların buna “sadık” kalabileceklerini düşünüyorlarsa, bu büyük bir illüzyon, büyük bir tuzak ve çıkmaz bir sokaktır. Bu toplum sınıfsal ve toplumsal bölünmelerden müteşekkildir ve bu bölünmeler antagonist karşıtlık barındırır. Bir yandan “Bir Türk dünyaya bedeldir”, “Ne mutlu Türküm diyene” ırkçı şovenist sloganlarını atarak toplumu bu temelde “uluslaştırması” devam ederken, diğer yandan “hakların” “adilce” dağıtılacağı düşünülemez.

Türk hakim sınıflarının liberal ya da “sosyal demokrat” versiyonları (bugün CHP’nin başını çektiği burjuva klikler) -ve bu düşünce biçimlerinin toplumdaki yansımaları- ulusal sorunun özünü basit bir dil ya da kültür sorununa indirgemektedir. Sorunun kökeninden basitçe bir “kalkınmamışlık” meselesi olarak bahsederler. Bu anlayışa göre, insanların ekonomik olarak refahlarının sağlanması ve “dil/kültür” serbestliğinin gerçekleşmesi, “halkları bir arada” tutar ve “kardeşliği” pekiştirir.

“Toplumsal sözleşme”, sorunun özünü hiçbir zaman doğru tespit etmez! **Sorunun özü bir ulusun başka bir ulus tarafından bağımsızlığının gasp edilmesidir; anadil hakkı ya da kendi kültüründe özgürce yaşayıp yaşamama meselesi de bunun bir parçasıdır.** Ezilen ulusun ezen ulus tarafından ezilmişliğinin temelini, ezilen ulusun ayrılma hakkının gasp edilmesi oluşturur.

“Toplumsal sözleşme”, “aşkınsal devlet” demenin başka bir türüdür. Bu yaklaşıma göre devlet bir sınıfın aracı değil de, bir takım “kötü insanların” elindeki bir aygıt olarak nitelendirilir. O yüzden “aşkınsal” olan devlette yeni bir “sözleşmeyle” insanlar bir arada tutulabilir -buna yeni “aşkınsallık” da denilebilir.

Devlet, demokrasi ve kapitalist bir düzende “adil” bir yaşamın olacağına dair illüzyonları daha iyi anlamak için bu kavramların ne ifade ettiğine kısaca bir bakalım.

“ ‘Saf demokrasi’ şeklinde vücut bulan, devlet ve demokrasiyi birbirinden ayıran idealist anlayış her daim küçük burjuvazinin düşün dünyasını temsil eden entelektüellerin çıkış noktası olmuştur. Bu anlayışa göre mesele insanlığın nasıl bir ekonomik ve sosyal düzen üzerinden şekillendiği değildir. Sorun, bir “ilke” ya da “ahlak” sorunudur. Kant’tan alıntı yapacak olursak, “öyle bir davran ki, ister kendi kişiliğinde olsun, ister bir başkasındakinde, insanlığa sadece bir araç olarak değil, her zaman bir amaç olarak davranıyor olmalısın” Kantçı buyruk/imperatif aklın kendisini dış etkenlerden bağımsız olarak görmesini ve kendi ilkelerini herhangi bir koşul olmaksızın yaratabilmesini önerir. “Saf demokrasi” anlayışı, tam da bu noktada bir buyruk/imperatif rolünü oynar. Toplumun ekonomik ve sosyal nedenlerden ötürü bölünmüşlüğü ve var olan kategorilerin (örneğin proletarya) gerçek birer kategoriler olduğunu ve bunların çok ağır sonuçlar doğurduğunu görmez. Kant ve müdaviplerine göre toplumun neresinden gelirse gelsin insanlar, akla uygun düşen a priori “ilkeler” temelinde birleştirilebilir ve bir “toplumsal sözleşme” yapılabilir.”³⁰

Peki devlet nedir? “Devlet burada çok özel bir anlama sahiptir ve en genel anlamıyla hükümetle aynı şey değildir. Bir devlet, nerde olursa olsun ve hangi hükümet biçimine sahip olursa olsun, ‘temel olarak ezilen, sömürülen sınıfı baskı altında tutma aygıtıdır’. Bu aygıtın temel kısımları, sıklıkla olduğu gibi

³⁰ “Merkez” ve “Çevre” Bağlamında Bir Sınıf Diktatörlüğü Olarak Devlet, http://yenikomunizm.com/merkez-cevre-baglaminda-devlet/#_ednref8

gerekli olduğu zaman vazgeçilecek olan parlamentolar ve öteki benzer kamusal tartışma ve şekli karar alma mekanizmaları değil, yürütme erki, bürokrasi, mahkemeler ve özel olarak da silahlı kuvvetleridir. Bu silahlı kuvvetler, bir sınıfın diğer sınıf üzerindeki iktidarının yoğunlaştırılmış halidir: Yönetici sınıfın güç tekelini temsil ederler ve amaçları, (hem ülke içinde, hem de özellikle emperyalizm çağında, çıkarlar üzerine ihtilaf yaşanan, dünyanın herhangi bir yerinde) o sınıfın çıkarlarını güç yoluyla güvence altına almaktır.”³¹

Devletin ne olduğunu anlamak aslında onun neden idealize edilmiş bir demokrasiyle dönüştürülemeyeceğini de anlamak demektir. Demokrasi, diktatörlük karşıtı olamadığı gibi bir sınıf diktatörlüğüdür!

“Mao’nun da söylediği üzere “demokrasi üst yapıya ait bir kavramdır”. Demos-Cratia, Yunan Site devletinde ortaya çıktığı zamandan bu yana bu gerçekliğe bağlı kalmıştır, üst yapıya ait olması gerçekliği! İnsanların ezici bir çoğunluğu “üst yapı” ve “alt yapı” diye meseleleri tartışmazlar. Bunların neden birbirlerine bağlı olduğunu üst yapının görece otonomisi (bağımsızlık değil, otonomi!) olduğunu ama bu otonominin sınırlarını ve çerçevesini belirleyen bir alt yapısı olduğunu tartışmazlar. O yüzden tüm tartışma “hangi demokratik modelin halkın çıkarları için olduğuna” indirgenir. Yani üst yapıda (ki bu kavramı onlar kullanmazlar) eğer gerçek bir demokrasimiz olursa, bölüşümün de demokratik bir şekilde gerçekleşeceğini düşünürler. Bu yine bizi Marx’ın reformist sosyalistlerle yürüttüğü tartışmaya getirir. “Bir kere ekonomiyi eşitsizliklerin ve toplumsal eşitsizliklerin kaynağı olarak belirlendiği ölçüde meseleyi bölüşüm alanına yerleştirmeleridir, oysa ki kapitalizm gibi sömürücü bir toplumun karakterini oluşturan baskı ve eşitsizliğin kaynağı üretim alanında bulunmaktadır ve daha spesifik olarak da üretim ilişkilerindedir.” Üretim biçimi, sizin nasıl mülkiyet ilişkileriniz olacağının, bunların üretiminde hangi rolü oynayacağını ve toplumsal olarak üretilen servetten aldığınız payın temellerini ve sınırlarını belirler. Bu burjuva liberal aklın devamlı olarak pompaladığı ve toplumdaki herkesin bir birey oldukları safsatasının dışında bir şeydir. Evet insanlar bireydirler ama “yalıtılmış bireyler” değildirler. Onlar içerisine doğdukları ve devrildikleri toplumsal ilişkilerin ve en temelde ekonomik ilişkilerin parçasıdır. Ve üst yapı, tüm bu ilişkileri RASYONELLEŞTİRMEK için rol oynar! Bu alt yapıya uygun bir ideoloji, siyaseti, ahlakı, hukuku ve kültürü oluşturur. Kapitalist toplumda “yeme hakkını” geçerli kılmak isterseniz, sizi yağmacı olarak ilan ederler ve sokak ortasında vururlar. Çünkü üst yapıda kafanıza göre istediğinizi yapamazsınız, alt yapı tarafından sınırlandırılırsınız. Ve Mao’nun söylemek istediği tamda budur; demokrasinin “kendinde bir amaç” olmadığı, üst yapıya ait olduğu ve sınıflı toplumun yönetim biçimi olduğu ve bu sınıfın ekonomik ilişkileri -alt yapı- tarafından sınırlandırıldığıdır.”³²

Dilini özgürce konuşma, anadilde eğitim, kültürü yaşama, anadilde basın yayın örgütlenmesi uğruna atılacak her adım ezilen ulus üzerindeki zincirlerin gevşetilmesi açısından önemlidir! Bu haklar için ezilen ulusun ve toplumun ilerici diğer kesimlerinin mücadelesi önemlidir. Bununla birlikte, insanlığın ileri doğru çıkması ve güzel bir dünya için çiçek açması için, zehirli ezen ulus şovenizminin ortadan kaldırılması ve ulusların arasında tam hak eşitliğinin sağlanması gerekmektedir. Böylesi bir köklü değişiklik olmaksızın, ileri doğru atılan her adım ezen ulus şovenizmi tarafından çok çabuk bir şekilde tekrardan bastırılabilir. PKK ile AKP arasında süren “çözüm sürecinde” de görüldüğü üzere, “Sayın Öcalan” tekrardan ve eskisinden çok daha ağır bir biçimde “çocuk katili” tipi gerici saldırılarla lanse

³¹ Bob Avakian, *Demokrasi Neden Daha İyisini Yapamayalım ki?*, s. 117, El Yayınları, 2016

³² Tüm Demokrasi Yanılsamalarının Üstesinden Gelmek İçin İnsanlığın Komünist Devrime, Yeni Komünizme İhtiyacı Var

<http://yenikomunizm.com/tum-demokrasi-yanilsamalarinin-ustesinden-gelmek-icin-insanligin-komunist-devrime-yeni-komunizme-ihtiyaci-var/>

edilir, Kürtler “düşman unsur” olarak hedef gösterilir ve Kürt gençleri hendeklerde lav silahlarıyla yakılarak öldürülür³³.

Bir başka husus ise “Lozan’da verilen sözler” sorunudur. Kürtlerin “Lozan sözünü” hatırlatması, “fazla bir şey değil, Lozan’ı istiyoruz” demesi problemin -ve çözümünün- anlaşılmasına ilişkin başka bir düşünce biçimidir. “Sözlerin tutulması” taleplerini ileri süremek bir burjuva safsatadır! Bu ülkenin inşasının Ermeni Soykırımı, Rum, Çerkez ezilen azınlık uluslarının katli ve Kürtlerin defalarca katledilmesi, inkâr, imha ve asimilasyondan üzerinden gerçekleştiğini anlamak gerekir. Bu sistemin üzerine inşa olduğu, köklerinde yüzbinlerce mazlum insanının kanının olduğu ve dolayısıyla **sistemin yapısına ve işleyişine içkin olan** ulusal sorun, bu sistem temellerinden sökülüp atılmadığı sürece çözüme kavuşamaz!

“Toplumsal Sözleşme” kategorisinde ele alınabilecek bir diğer tez ise “Demokratik Konfederalizm” dir³⁴. Demokratik Konfederalizm, Abdullah Öcalan tarafından geliştirilmiş -Murray Bookchin gibi anarşizm teorisyenlerinden esinlenilmiş, ideolojik ağırlığı hem Türkiye/Kuzey Kürdistan’daki ilerici ve aydınlar üzerinde önemli etki yaratmış, hem de etkisi “Rojava Devrimi” ile bölge sınırlarının ötesine geçmiştir.

Demokratik Konfederalizmin -ki buna “demokratik komünalizm” de denilmektedir- başlıca tezi modern bir “demokratik ulusun” yaratılabilmesidir. “Klasik modernitenin en önemli boyutu olan kati merkeziyetçi ulus-devlet yapılarının üstten küresel sermaye, alttan kültürel hareketler tarafından sıkıştırılmasıyla yaşadığı çözümler en çok kent, yerel ve bölgesel özerklik yönetimleriyle ikame edilmeye çalışılmaktadır. Günümüzün gittikçe güçlenen bu eğilimi, demokratik-ulus hareketiyle de iç içe gelişmek durumundadır.”³⁵

Öcalan’ın kavramsallaştırdığı “demokratik ulus” kavramının “ulusçuluğu aştığını” düşünenler hiçte az değildir, ama aslında durum böyle değildir. İnsanların çeşitli biçimlerde ve seviyelerde bu sistemin yol açtığı caniliklere maruz kalmasının bilimsel bir analizini bize katiyen sunmamaktadır. Örneğin “aşiret” ve “kabile” toplumlarının “merkeziyetçi” olmamasından dolayı “demokratik ulus” yapılanmasına daha uygun olduğunu -dolayısıyla daha demokratik olduğunu- söyler. Yani burada sınıfsal bir örgütlenme biçimi olarak aşiretin hangi sosyo-ekonomik ilişkilerin sonucu olduğuna, bunun toplum üzerindeki ağır gerici etkilerinin ne olduğuna yoğunlaşmak yerine modern ulus devletten daha az merkezi olması tercih edilmekte ve “komünalizm” için bir zemin bulmaktadır.

Öcalan aynı makalesinde, başka bir yerde ise şunu söylemektedir: “İster ulus-devlet, ister cumhuriyet, ister burjuva demokrasileri biçimlerinde olsun, devlet gelenekleriyle ilkesel uzlaşmalara açıktır. İlkeli barış temelinde bir arada yaşayabilir. Demokratik konfederalizm, ahlaki ve politik topluma dayanır.”³⁶ Halbuki bu çalışmanın birinci bölümü de bize göstermektedir ki, ulusal sorun bu sistemin doğasına ve işleyişine içkindir ve bu sistemin devleti köklerinden söküp atılmadığı taktirde, ezilen halkların bir arada yaşadığı, gönüllülük ve saygı ilişkisi içerisinde hareket ettiği “ilkeli” bir birlik yaşanmayacaktır. Sorunu bir sistem sorunu yerine “yeni ahlak”, “yeni ilke” sorunu olarak görmektedir.

³³ AKP “Barış Süreci”nde Sayın Öcalan şeklinde bir hitap kullanıyor, Öcalan’ı çözümün muhatabı olarak görüyor ve rejimin bürokratları “çok derin bir kişilik” olarak açıklamalarda bulunuyorlardı. Süreç bittikten hemen sonra Öcalan’a yine “çocuk katili” aymazlıklarıyla saldırarak, böylece Kürt ulusu üzerinde yapacakları baskıları meşrulaştırır hale getirmek istediler.

³⁴ Kürt Ulusal hareketinin savunduğu Demokratik Modernite fikri, başka bir tartışma konusu olduğu için burada çok detaylı giremeyeceğiz. Önümüzdeki dönemde “Demokratik Modernite” hakkında daha fazla analiz yapmak ve görüşlerimizi paylaşmak yükümlülüğündeyiz.

³⁵ Abdullah Öcalan, “Demokratik Ulus Bir Ruh ise Demokratik Özerklik Bedendir” Demokratik Modernite Dergisi, Sayı 17,

³⁶ A.g.e

“Demokratik Konfederalizmin” tezleri arasında olan, Ortadoğu gibi çok uluslu ülkelerde, bir ulus-devlet inşasının ancak diğer ulusları ve azınlık ulusları ezmek üzere olacağı görüşü doğrudur ve bu katiyen bir “ahlak”, “ilke” sorunu değil, bir sistem sorunudur. Böylesi bir tartışmayı demokratik, bölgesel özerkliğe dayalı bir sosyalist cumhuriyetler modelinin neden gerekli olduğu açısından daha derinden yapmak gerekir!

“Demokratik Konfederalizm” tartışmaları, burjuva demokratik düşünce biçimini aşamamakla birlikte “toplumsal sözleşmenin” de bir parçasıdır. Öte yandan gerek Türkiye ve Kürdistan’daki gerekse dünya ilerici kamuoyundaki etkilerinden ötürü daha derinden analiz edilmesi gerekmektedir; daha geniş ve özgün bir çalışmanın yapılması önümüzdeki dönem görevlerimiz arasındadır.

5) Uluslar Arasında Tam Hak Eşitliğine Dayalı Sosyalist Bir İktidar

Devrimci komünistler, sosyalist devrimin hemen birinci gününde uluslar arasında tam hak eşitliği ilan edecek, ezilen ulusların, azınlıkların ve göçmenlerin üzerindeki tüm baskıları ortadan kaldıracak, yasaklayacak ve olası bir egemen ulus şovenizmi ile halkları birbirine düşüren unsurları engelleyecek ve cezalandıracaktır! Şayet devrimden önce kurtarılmış alanlar varsa, buradaki ilkeler kurtarılmış alanlar için de geçerlidir!

Yeni Sosyalist İktidar, devrimden bir sene sonra -şayet ezilen Kürt Ulusu talep ederse- UKKTH için referandum yapacaktır. Referandum gerçekleşene kadar, Yeni Sosyalist İktidar bölgesel özerklikler ilan edecek, bu bölgesel özerkliklerde yasama organları oluşturulacak ve merkezi yasama organıyla birlikte çalışacaktır.

Dillerin ve kültürlerin üzerindeki tüm engellemeler kaldırılacak ve anadilde eğitim her bir ulus ve azınlık için uygulanacaktır. Uzun zamandır süren asimilasyondan ötürü ezilen ulusların dillerinin aşınması, hatta bazılarının yok olma noktasına gelmesinden ötürü, pozitif ayrımcılık uygulanarak, ezilen ulusun ve azınlıkların dillerinin yeniden serpilip gelişmesine ve dünya insanlık hazinesinin parçası olarak zenginleştirilmesine katkıda bulunacaktır. Resmi dil yasaklanacak, Yeni Sosyalist İktidar altında yaşayan halklar arasında gönüllü birlikteliğin ve bağların güçlenmesi için, etnik kökeni ne olursa olsun herkesin Kürtçe, Zazaca ve Türkçe, Arapça ve diğer dillerin öğrenmesi teşvik edilecektir.

Yeni Sosyalist İktidar, Türkiye Cumhuriyeti Devleti’nin işgal ettiği tüm ülkelerden çekilecektir. Dünyanın başka bölgelerinde, emperyalizmin çıkarları için kurulan üstlerde bulunan askerler geri çekilecektir! Ezilen hiçbir ulus, ezilen hiçbir halk Yeni Sosyalist İktidar’ın “postallarının” gölgesini dahi tanımayacaktır! Ermeni Ulusuna, Kürt Ulusuna, Rum Ulusuna ve diğer azınlık uluslara karşı gerçekleştirilen tüm katliamlar, soykırımlar bütün belgeleriyle dünya kamuoyu ile paylaşılacak hem Türk hakim sınıflarının hem de emperyalistlerin suçları tüm detaylarıyla teşhir edilecektir! Yeni İktidar, “Önce Tüm Dünya Gelir” ilkesine dayanarak, kapitalist-emperyalist dünya sisteminin gerçekleştirdiği tüm haksızlıkların karşısında olacak insanları ezen ve ruhlarını parçalayan bu sistemi her yerde teşhir edecek ve dünya çapında insanlığın kurtuluşu için “devrimin üssü” perspektifiyle hareket edecektir. Proleter dünya devriminin parçası olacak bu devrim, her ne kadar Türkiye/Kuzey Kürdistan’da gerçekleşecek olsa bile dünya devriminin bir parçasıdır ve temel görevi bu devrimi ilerletmektir, bundan daha azı değil!

Tüm bu söylediklerimiz “boş bir hayal” değil, mümkün, zorunlu ve arzulanabilir! Yeter ki bunları gerçek kılacak, maddi realiteyi değiştirecek, bir devrim hareketini inşa edelim ve artan oranda on binlerce ve yüz binlerce insanı bu devrime kazanarak, bu halkın içerisinde devrimci bir halk yaratalım! Bunun için sahayı, halkı ve önderliği hazırlayalım!

C) Reform Değil, İhtiyacımız Olan Kurtuluş Gerçek Bir Devrimdir!

Yukarıda aktardığımız tespitler doğrultusunda,

Devrimci Komünist Partili (RCP,USA) yoldaşların Siyahi meselesine ilişkin söyledikleri, bir sorunun çözümünün anlaşılmasına ve çözümüne “sahip” olmak için, sorundan gelmen gerektiği anlayışına ilişkin eleştirileri oldukça önemlidir;

“İnsanlar diyor ki: “Sadece Siyahi halk Siyahi halkın karşılaştıkları şeyleri biliyor ve sadece Siyahi halk durumun nasıl değiştirileceğini bilebilir. Önce kendi mücadelemizi birlik haline getirmeliyiz, sonra buradan ilerleriz.”

Pek çok insan baskı karşısındaki doğrudan tecrübeleri sebebiyle devrime geleceklerdir ve bu tecrübeleri ve tecrübelerinden gelen anlayışları devrimci hareket tarafından derinden yararlanılması gereken tecrübelerdir. Fakat tek başına bu tecrübe bu baskının derin kaynaklarını ve bütün bunu yok etmenin potansiyel yollarını gün ışığına çıkaramaz. Bu bilimi gerektirir. İlk olarak Karl Marx tarafından öne atılan ve o zamandan beri derinleştirilmiş ve geliştirilmiş olan komünizm bilimini gerektirir. Marx, insan toplumunun, evrendeki tüm maddi fenomenler gibi, bilimsel olarak anlaşılabilirliğini gösterdi ve bunu yapmak için gereken temel yöntemleri geliştirdi. Baskıya karşı olanların ele alması ve gerçekliği anlamak ve dönüştürmek için kullanması gereken bilim budur, şayet özgür olmak istiyorsak. Bunu Siyahi halkın ezilmesine -ve toplumun her tartışılan sorununa- uygulamak her ulustan insanın görevidir; herkesin mümkün olan en doğru ve derin anlayışa erişmek için çalışmasına ihtiyacımız var.”

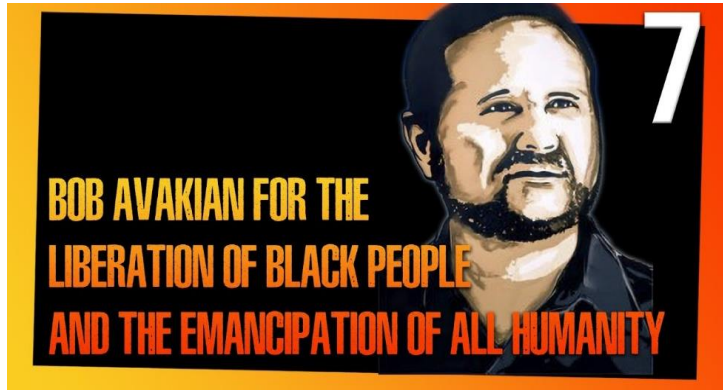
Burada söylenenler, Türkiye/Kuzey Kürdistan’da karşı karşıya kaldığımız toplumsal sorunlar için de geçerlidir. Herhangi bir sorunun ne olduğunu anlamak, bilimsel bir yöntem ve yaklaşımı derinden incelemeyi, objektif realiteye denk gelip gelmediğini ve tüm bunları yapabilmek için bir süreci gerektirir, **sorunun “sahibi” olan “kimlikten” gelmek sorunun karakterini ve gerçek çözümünü anlamak için ne yeterli ne de doğru bir yöntemdir.** İnsanların yaşadıkları ızdıraplar önemlidir, sisteme ve onun dehşet sonuçlarına besledikleri öfkeler önemlidir, bunların bilimsel temelde, insanlığın kurtuluşu için bu sistemin doğasına ve işleyişine yönlendirilmesi elzemdir.

Gerçek bir devrim bir rövanşizm değildir, birincilerin ikinci, ikincilerin ise birinci olacakları bir şey değildir. Gerçek bir devrim, insanların karşı karşıya kaldıkları ve bu sistemin sınırları içerisinde reform edilemeyecek olan tüm toplumsal problemlerin kökeni olan bu sistemin köklerinden sökölüp atılması ve nihai amacı sömürsüz ve baskısız komünist bir dünyayı hedefleyen ve bunu “insanlığın kurtarıcıları” olarak yapan kökten farklı ve radikal bir toplumsal değişikliktir.

“Bu yeni güç, düğmesine basıp arkanıza yaslanıp “kendi haline bırakacağınız” bir makine gibi olamaz. Aksine, bu yeni güç bizzat insanların aktif ve bilinçli katılımına dayanırdı ve bunu arttırmaya çalışır. Zihin ve kol gücü gerektiren işler arasındaki ayrımı kırmak, kapitalist sistem tarafından fikirler ile çalışmaktan “alı koyulan” kişileri entelektüel yaşama katmak ve aynı zamanda entelektüelleri ve sanatçıları eserlerine çalışmaya teşvik etmek için çalışır. Yeni sosyalist güç eski kapitalist-emperyalistleri baskı altına alıp geri dönüşlerini organize etmelerini engellese de ve net bir planı olan net bir önderlik olsa da bu yeni güç farklı inisiyatiflerin ve bakış açılarının -muhalefet olan, tahrik edici ve hatta sosyalizm karşıtı- daha önceden görülmemiş bir çeşitlilikle ortaya çıkmasını destekler. Bazen yeni güç bütün muhalefet ve çok farklı inisiyatif ve aktivite karşısında “perişan olacak” noktaya gelir. Ancak doğru önderlik ile bu tahrikler sadece insanlara “nefes alacak boşlukları” olduğunu hatırlatmakla kalmayıp eninde sonunda devrimci gücü *devrimci bir güç olarak güçlendirir*. Bunun sebebi, ancak bu kadar enerjik bir toplumsal mayalanma ve muhalefet ile kitlelerin ve *önderliğin* toplumun ve doğanın altında yatan güçlerle ilgili bilmeleri gerekenleri öğrenebilecek ve ilerlemek için izlenmesi gereken en doğru yolu görebilecek olmalarıdır. Sadece bu süreç ile devrimci güç bizzat kendisi sürekli ve gerekli bir

dönüşüm geçirebilir. Sadece bu eşi benzeri görülmemiş derecede muhalefet ve inisiyatif çeşitliliği önderlik eden parti tarafından liderlik edildiğinde kitlelerin kendilerinin dünyayı daha iyi anlamalarına ve apayrı bir seviyede ve biçimde insan özgürlüğü yolunda daha bilinçli bir şekilde dönüştürecekleri sürece gereken “zenginliği” verebilir”³⁷

Dünyanın her köşesinde insanların böylesi özgürleştirici bir vizyonu gerçekleştirebilmesi için, bir bilim olarak komünizmi -yeni komünizmi- onun yöntem ve yaklaşımını derinden analiz etmesi, yeni komünizmi temel alarak bir devrim hareketinin parçası olmaları gerekmektedir. Bob Avakian’ın mimarı olduğu ve önderlik ettiği yeni komünizm, komünist bilimin yöntem ve yaklaşımlarında bulunan tali hatalardan kopuşu, komünizm bilimindeki kritik çelişkinin çözümlenmesini içerir; geçmiş sosyalist devrimlerin doğru bir özetlemesini içerir; bilimimizdeki temel doğruların niteliksel olarak ilerletilmesi ve zenginleştirilmesini içerir; komünizmin yöntem ve yaklaşımında önemli yeni unsurların oluşturulmasını içerir; tüm bunları yaparken aynı zamanda insanlığın diğer bilgi hazinelerinden de öğrenebilmeyi içerir!

Bu bilimin, devrim biliminin bir stratejisi ve önderliği mevcuttur! Şu an için acilen ihtiyaç duyulan şey, sürekli ve artan sayıda insanın -binlerin ve nihayetinde milyonların- yeni komünizme dayalı bir devrim hareketine katılmaları ve eşi benzeri görülmemiş şekilde önderlik sağlayan Bob Avakian’ın bilinçli ve aktif takipçileri olmalarıdır. Bu insanlığın varoluşsal sorunu da dahil olmak üzere, kapitalist-emperyalist sisteme tek ve radikal devrimci alternatiftir! Ezilen uluslar ve ezilen halklar ve bu sistemden rahatsızlık duyan herkes, baskı ve sömürü zincirlerinden kurtulabilmek için böylesi bir devrimi yaşamsallaştırmalıdır!

Bob Avakian’ın da söylediği üzere;

“İki seçeneğimiz var: Ya bütün bunlarla yaşamaya devam edeceğiz ve gelecek kuşaklar da -ki eğer bir geleceklere olacaksa- aynısını, hatta daha beterini yaşamaya devam edecek, veya devrim yapacağız!”

37 Siyahi Halkın Ezilmesi, Bu Sistemin İşlediği Suçlar ve İhtiyacımız Olan Devrim

Kaynakça

Kitaplar:

- Avakian, B, *Demokrasi Neden Daha İyisini Yapamayalım ki?*, çv., Selim Sezer, El Yayınları, 2016.
- Avakian, B, *Yeni Komünizm, Gerçek bir devrim ve kökten yeni bir toplum için gerçek kurtuluşa giden yolda bilim, strateji ve önderlik*, çv., Selim Sezer, El Yayınları, 2018
- Avakian, B, *Bilim, Sanat, Kültür ve Felsefe Üzerine Gözlemler*, çv., Şükrü Alpagut, Yordam Yayınları, 2011
- Avakian B, *Aklı Özgürleştirmek ve Dünyayı Köklerinden Dönüştürmek İçin Tüm Tanrılardan Kurtulun*, çv., Neşenur Domanıç, El Yayınları, 2006
- Kuzey Amerika’da Yeni Sosyalist Cumhuriyet İçin Anayasa (Tasarı Önerisi), El Yayınları, 2022
- Lenin V.I, *Ulusların Kaderlerini Tayin Hakkı*, çv., Muzaffer İlhan Erdost, Sol Yayınları, 1998
- Lenin V.I, *Ulusal Politika ve Proleter Enternasyonalizm Sorunları*, çv., Saliha Kaya, İnter Yayınları, 2000
- Lenin, V.I, *Ulusal ve Sömürgeci Ulusal Sorun Üzerine*, çv., Süheyla Kaya, İnter Yayınları, 1998
- Lenin V.I, *Ulusal Sorun ve Ulusal Kurtuluş Savaşları*, çv., Yurdakul Fincancı, Sol Yayınları, 1993
- Stalin J.V, *Marksizm, Ulusal Sorun ve Sömürge Sorunu*, çv., Muzaffer Ardos, Sol Yayınları, 1994
- Kaypakaya İ, *Bütün Eserleri*, Nisan Yayıncılık, 2017
- Öcalan A, *Demokratik Toplum Manifestosu , Kapitalist Uygarlık, Mezopotamya Weşanen*
- Öcalan A, *Demokratik Toplum Manifestosu, Özgürlük Sosyolojisi, Mezopotamya Weşanen*
- Öcalan A, *Demokratik Toplum Manifestosu, Ortadoğu’da Uygarlık Krizi ve Demokratik Uygarlık Çözümü*, Mezopotamya Weşanen
- Öcalan A, *Demokratik Toplum Manifestosu, Kürt Sorunu ve Demokratik Ulus Çözümü*, Mezopotamya Weşanen
- Luraghi R, *Sömürgecilik Tarihi*, çv., Halim İnal, E Yayınları, 2011
- Fanon F, *Siyah Deri Beyaz Maskeler*, çv., Orçun Türkay, Metis Yayınları, 2021
- Kalman M, *Osmanlı-Kürt İlişkileri ve Sömürgecilik*, Med Yayıncılık, 1994
- Ünlü B, *Türklük Sözleşmesi*, Dipnot Yayınları, 2018
- Beşikçi İ, *Devletler Arası Sömürge Kürdistan*, İsmail Beşikçi Vakfı Yayınları, 2013

- Taştekin F, *Rojava, Kürtlerin Zamanı*, İletişim Yayınları, 2016
- Akçam T, *İnsan Hakları ve Ermeni Sorunu İttihat ve Terakî'den Kurtuluş Savaşına*, İmge Kitabevi Yayınları, 2014
- Günel Tekin G, *İttihat ve Terakî'den Günümüze, Tek Tarz-ı Siyaset: Türkleştirme*, Belge Yayınları, 2012
- Kırmızıtoprak S (Dr. Şivan), *Kürt Millet Hareketleri ve Irak'ta Kürdistan İhtilali*, El Yayınları, 1997

Dergiler:

- Demokratik Modernite Dergisi
- Dipnot-Praksis
- Monthly Review (Türkçe)
- Birikim

Yazılar:

- DKP Çalışma Grubu, "Siyahi Halkın Ezilmesi, Bu Sistemin İşlediği Suçlar ve İhtiyacımız Olan Devrim", çv., Yeni Komünizm Kolektifi, *Revolution*, 2008
- DKP Çalışma Grubu, "Ekonomi Politik Üzerine Notlar", çv., Rajko Tomas, *Revolution*, 1999
<http://yenikomunizm.com/ekonomi-politik-uzerine-notlar/>
- Lotta, R. ,1970'lerden Bugüne ABD'de Asalaklık ve Sınıfsal-Toplumsal Yeniden Düzenleme, çv., İbrahim Salik, <http://yenikomunizm.com/1970lerden-bugune-abdde-asalaklik-ve-sinifsal-toplumsal-yeniden-duzenleme/>
- Seyhan, M., "Merkez" ve "Çevre" Bağlamında Bir Sınıf Diktatörlüğü Olarak Devlet, http://yenikomunizm.com/merkez-cevre-baglaminda-devlet/#_ednref8
- Seyhan, M., Tüm Demokrasi Yanılsamalarının Üstesinden Gelmek İçin İnsanlığın Komünist Devrime, Yeni Komünizme İhtiyacı Var , <http://yenikomunizm.com/tum-demokrasi-yanilsamalarinin-ustesinden-gelmek-icin-insanligin-komunist-devrime-yeni-komunizme-ihitiyaci-var/>
- Demircan Ö, "Güneş Dil Teorisi", *İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesi Dergisi*, 2012
- Yarkın, G., İnkâr Edilen Hakikat: Sömürge Kuzey Kürdistan, *Kürd Araştırmaları*, 2019
- Şimşek, A., "Türk Tarih Tezi Üzerine Bir Değerlendirme", *Türkiye Günlüğü Dergisi*, 111, 2012